

A közigazgatási szerződések

SEEREINER IMRE ALFONZ

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest

A közigazgatási szerződések

Szerző:

Dr. Seereiner Imre Alfonz címzetes docens

Szakmai lektor:

Dr. Szalai András egyetemi docens

A kézirat lezárásának dátuma:

2021. május 26.

Kiadó:

Nemzeti Köszolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet
www.uni-nke.hu

Felelős kiadó:

Prof. Dr. Kis Norbert rektorhelyettes
Címe: 1083 Budapest, Üllői út 82.

© Seereiner Imre Alfonz, 2021

© Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet, 2021

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

TARTALOM

I. A közigazgatási szerződések kialakulása	5
1. A francia jog.	5
2. A német jog	6
3. Az angol jog.	6
4. Összegzés.	7
II. A közigazgatási szerződések fogalmi kérdései	8
1. Fogalmi bizonytalanság	8
2. Fogalmi elemek	8
III. A közigazgatási szerződések kialakulása Magyarországon	10
1. Megjelenésük az 1945 előtti magyar jogban	10
2. A szocializmus időszaka	10
3. A rendszerváltást követő időszak	11
IV. A közigazgatási szerződések napjainkban	13
1. A polgári jogi és a közigazgatási szerződések	13
2. A közigazgatási szerződés	13
2.1. <i>Közigazgatási szerződés a Kp.-ban</i>	13
2.2. <i>Az anyagi jogi szabályozás kérdései</i>	14
V. Egyes közigazgatási szerződések	15
1. A hatósági szerződés	15
1.1. <i>A hatósági szerződés fogalma</i>	15
1.2. <i>A hatósági szerződés tartalma</i>	16
1.3. <i>A hatósági szerződés módosítása</i>	16
1.4. <i>A szerződésszegés</i>	17
2. A településrendezési szerződés	17
3. A helyi önkormányzatok szerződésai	19
3.1. <i>Az önkormányzati társulások</i>	19
3.2. <i>Együttműködés a rendőrséggel</i>	21
3.3. <i>A nemzetiségi önkormányzatok szerződésai</i>	22
3.4. <i>Állami feladatok ellátása</i>	22
4. A közszolgáltatások átruházására irányuló szerződések	23
VI. A közigazgatási szerződés perjogi szabályai	24
1. Az eljárás megindítása	24
2. A bíróság döntései, perorvoslatok	24
Irodalomjegyzék	26
Mellékletek	29
1. Hatósági szerződés.	29
2. Településrendezési szerződés.	38

I. A KÖZIGAZGATÁSI SZERZŐDÉSEK KIALAKULÁSA

A közigazgatási szerződések¹

A közigazgatási szerződések a polgári jogrend, az elkülönült közigazgatási jog kialakulásának időszakában jöttek létre **a XIX. század eleji Franciaországban**. Abban a folyamatban, amikor a kialakult polgári állam elkülönült közigazgatási rendszere a korábban meghatározó **közhatalmi tevékenysége mellett** egyre növekvő mértékben látott el közvetlen társadalomszervező igazgatási, gazdálkodási tevékenységet, és egyre jelentősebbé vált a **közszolgáltatási szerepköre**.²

E folyamatban, a piacgazdaság fokozatos kialakulásával egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a közfeladatok, s így a közszolgáltatások ellátása nem pusztán s talán nem is elsősorban közhatalmi kérdés. A közigazgatásnak saját szerepét, funkcióit és felépítését ehhez a megváltozott szerepköréhez kellett igazítani. E tendencia egyik megnyilvánulási formája, hogy egyes közigazgatási szervek közszolgáltatási feladataik ellátása érdekében **megállapodást kötnek más, nem állami szervekkel, jogalanyokkal**.

A gyakorlatban fokozatosan kialakul egy olyan konstrukció, amely alapvető jellemzőiben nem különbözik a magánjogi szerződésektől, azonban több vonatkozásban is eltér azoktól, közjogias elemekkel keveredik. Megszületik a **közigazgatási szerződések intézménye**, helyet követelve magának a köz- és magánjogi jogviszonyok vegyes halmazában. A továbbiakban röviden tekintünk át e folyamatot az európai országok jogrendszerében!

1. A francia jog

A közigazgatási szerződések a francia modellben a jogrendszer önálló kategóriájaként fokozatosan elkülönülnek a magánjogi szerződésektől. A joggyakorlat által kialakított ismérvek szerint közigazgatási szerződésről akkor beszélhetünk, ha legalább az egyik szerződő fél közigazgatási szerv, és a szerződés közszolgáltatás ellátásához kötődik, vagy olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek eltérnek a szokásos polgári jogi szerződéses elemektől. **Napjainkban** a jelentősebb szerződéses területeket rendező **jogszabályok már kifejezetten rendelkeznek** arról, hogy az ott szabályozott szerződések közigazgatási szerződésnek minősülnek.

A közigazgatási szerződéssé **minősítés** következménye **két területen** nyilvánul meg. Egyrészt az eljáró bírói fórum különbsége tekintetében: az ilyen szerződésekkel kapcsolatos jogviták eldöntése a **közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik**, másrészt **anyagi jogi következményekkel jár**: a közigazgatási szerződésekre bizonyos speciális szabályok vonatkoznak, amelyekhez képest mögöttesen alkalmazhatók a szerződésekre vonatkozó általános polgári jogi szabályok.³

¹ **A szerző megjegyzése:** A továbbképzés célját szolgáló jegyzet összeállításakor nagymértékben támaszkodtunk az újszerű téma feldolgozását elvégző Ádám Antal, Barabás Gergely, Berényi Sándor, Horváth M. Tamás, Molnár Miklós és Margaret M. Tabler, Petrik Ferenc, Rothermel Erika és Várhomoki-Molnár Márta publikációira. A forrásokat lásd részletesen az *Irodalomjegyzék* c. részben.

² BERÉNYI 2005, 309.

³ VÁRHOMOKI-MOLNÁR 2020, 532–533.

A francia jogban a közigazgatási szerződések körébe sorolhatjuk

- a) a **jogszabály által közigazgatási szerződésnek minősített** kétoldalú közigazgatási aktusokat,
- b) a **bírói gyakorlat által közigazgatási szerződésnek minősített** kétoldalú közigazgatási aktusokat, ahol az értékelési szempontok a következők lehetnek:
 - ba) *a felek személye* (legalább egyik fél közjogi személy),
 - bb) *a szerződés tárgya* (közfeladat vagy közszolgáltatás ellátása),
 - bc) *a szerződéses kikötések* (a polgári jogi elvektől és szabályoktól eltérő szerződési struktúra),
 - bd) *a szerződést meghatározó jogi rezsím* (közjogi szabályok érvényesülése a szerződésben).⁴

2. A német jog

A német jog alapvető elméleti megközelítése, hogy a közigazgatás által kötött szerződések túlnyomó részben **a magánjog hatálya alá tartoznak**. Ez a kiindulópont azonban nem jelenti akadályát annak, hogy a közigazgatás által kötött szerződésekben az általános magánjogi szabályokhoz képest bizonyos anyagi jogi eltérések mutatkozzanak meg. Ezek az eltérések megjelennek speciális jogszabályi rendelkezésekben és a bírói gyakorlatban is. A közigazgatás által kötött szerződések esetében tehát Németországban is jellemzően **vegyes jellegű jogviszonyokat** találunk, ezek azonban rendszertanilag nem különböznek el más magánjogi szerződésektől.⁵

A hagyományos német jogi felfogásra ugyanakkor jellemző **a köz- és magánjogi elemek elválasztására való törekvés**, ami jelenleg is érezteti hatását. A támogatási szerződéseknél például elkülönítik a jogviszonynak a magánjog hatálya alá tartozó szakaszait, illetőleg a szerződés megkötésére vagy annak megtagadására vonatkozó döntést mint közigazgatási aktust. (Utóbbi közigazgatási perben támadható, a szerződés teljesítésével kapcsolatos kérdések ugyanakkor a polgári jog szabályai szerint bírálандók el.)

A német **közigazgatási eljárási törvény szabályozza** a közjogi szerződéseket, általános felhatalmazást adva a közigazgatás számára, hogy a közjogi jogviszonyok körében szerződést kössön. A törvény szerint egy közjogi jogviszonyt lehetséges szerződéssel létrehozni, módosítani vagy megszüntetni, ha jogszabály ellentétesen nem rendelkezik. Különösen a hatóság – hatósági határozat helyett – köthet közjogi szerződést azzal, aki a határozat címzettje.

Megjegyzendő, hogy a német közjogi szerződés a francia közigazgatási szerződéshez képest a közigazgatás szerződéseinek **csak jóval szűkebb körét fogja át**.

3. Az angol jog

Az angol jogi felfogás alapján a szerződések általában – a szerződő felek minőségére tekintet nélkül – azonos jogi megítélés alá esnek. Az angol jogban a közigazgatás által kötött szerződésekre is **a common law szerződési jogi elvei vonatkoznak**. Az angol jog nem törekszik a szerződéses jogviszonyok köz- és magánjogi elemeinek elválasztására, az angol bíró a közigazgatás jellegéből eredő elveket és az általános szerződési jogi szabályokat egységben alkalmazza.⁶

Az angol jogban nincs olyan jellegű jogintézmény, mint a francia közigazgatási szerződés vagy a német közjogi szerződés, az angol jogban tehát speciális **közigazgatási jogi szerződés nem jött létre**. A közigazgatás szerződéseire vonatkozóan kialakított bírósági elvek közül jellemző példaként említhetjük a „no

⁴ GÖNCZI 2010, 14–15.

⁵ VÁRHOMOKI-MOLNÁR 2020, 534–535.

⁶ VÁRHOMOKI-MOLNÁR 2020, 535–536.

fettering principle”-t, amelynek értelmében a közigazgatás közhatalmi cselekvésének lehetőségét az általa kötött szerződés nem korlátozhatja. Angliában a XX. század első felétől a közigazgatás szerződési jogában fontos szerepet játszanak a központi közigazgatás által közzétett ún. általános szerződési feltételek.

4. Összegzés

A bemutatott jogrendszerek konkrét megoldásainak értékelésekor természetesen nem lehet eltekinteni attól, hogy az egyes nemzeti jogi megoldások kialakulásában történetileg **nagy szerepe volt az adott országban uralkodó társadalmi-politikai helyzetnek**, a közszolgáltatások megszervezésére jellemző formáknak, a jogtörténeti fejlődésének, közte annak is, hogy az általános polgári jog hogyan viszonyult egyes szerződési kérdésekhez.⁷

A fentiekből kitűnik, hogy az egyes jogrendszerek elvi megközelítésmódja, a közigazgatási szerződések **jogrendszerbeli elhelyezkedése kifejezetten eltérő**, mindegyik jogrendszerben megvan ugyanakkor a lehetőség az e szerződésekkel összefüggő **közérdek** figyelembevételére. Az eltérő elméleti kiindulópont ellenére az életviszonyok körében felmerülő részletkérdésekre a különböző jogrendszerek gyakorlatilag mégis sokszor hasonló választ adnak.

⁷ VÁRHOMOKI-MOLNÁR 2020, 536.

II. A KÖZIGAZGATÁSI SZERZŐDÉS FOGALMI KÉRDÉSEI

1. Fogalmi bizonytalanság

A továbbiakban a közigazgatási szerződés mint formálódó jogintézmény elméleti és gyakorlati kérdéseit mutatjuk be, majd a szerződés markánsabb tartalmi elemeinek áttekintése révén kísérletet teszünk a jogintézmény hazai fogalmának körvonalazására. E vizsgálódásunk során a témával foglalkozó szűkös szakirodalomra, a napjainkig kialakult bírósági gyakorlatra és az utóbbi években meginduló, de még mindig nem teljes körű kodifikációs munkálatokra támaszkodunk.

A közigazgatási szerződéseknek és az e fogalom alá tartozó szerződéstípusoknak hazánkban jelenleg nincs elfogadott elméleti és gyakorlati egységes fogalma.⁸ A közigazgatási jogi szakirodalom a rendszerváltást követően néhány tanulmányban felvetette az egységes elméleti megközelítés alapján történő jogi szabályozás szükségességét, de csak eredménytelen jogalkotói próbálkozások történtek. **Nem került sor a közigazgatás által kötött szerződések jellegadó sajátosságainak átfogó feltárására**, s ennek hiányában az utóbbi évek kodifikációs lépései (a hatósági szerződés intézményesítése, majd a közigazgatási szerződésnek a közigazgatási per szempontjából történő értelmezése) az átfogó, teljes körű tételes jogi szabályozás igényét nem elégítik ki.⁹

A magyar közigazgatási jogelmélet **az elnevezésben sem egységes**. A témával foglalkozó hazai tanulmányok – szerzőjüktől függően – váltakozva használják a „közjogi szerződés”, a „közszerződés” és a „közigazgatási szerződés” elnevezéseket. Valamennyi elnevezésnek lehet létjogosultsága, de nem teljesen ugyanazt a közjogi tartalmú szerződéstípusi kört fedik. A legtágabb a közjogi szerződés elnevezés. A közjogi jelző átfogóan valamennyi, a szűk értelemben vett állami és önkormányzati igazgatáson túli szférában kötött megállapodást is felöleli. Minden olyan megállapodásra utal, amelynek tárgya nem polgári jogi jogviszony, hanem közigazgatási, és ezen túl nem polgári jogalanyok, hanem közjogi entitások, különböző hatalmi rendszerek között jönnek létre.¹⁰

2. Fogalmi elemek

A közigazgatási szerződéses jogviszonyban legalább **az egyik fél közigazgatási szerv**, de közigazgatási szerződést a közigazgatási szervezetrendszeren kívüli, közigazgatási feladatot ellátó szerv (pl. köztestület) is köthet. **A másik szerződő fél lehet** szintén közigazgatási szerv, gazdálkodó szerv, költségvetési intézmény, közüzem vagy magánszemély is.¹¹

⁸ BARABÁS 2017, 180–181.

⁹ HORVÁTH M. 2005, 142–147.

¹⁰ BARABÁS 2017, 181.

¹¹ HORVÁTH M. 2005, 142–143.

A közigazgatási szerv **jogszabályban meghatározott feladatával összefüggésben**, annak ellátása érdekében köt közigazgatási szerződést. Nem szükséges, hogy a jogalkotó explicite közigazgatási szerződésnek nevezze a megállapodást, annak minősítését a szerződés tartalma határozza meg. A közigazgatási szerződésekben mindig van egy „harmadik fél”, vagy láthatóan, vagy láthatatlanul: a közérdek.

A megállapodás megkötéséről a szerződés tárgyával összefüggő feladatkör feljogosítottja dönt. Önkormányzat esetében ez jellemzően a képviselő-testület, nem választott testületi szervek esetében a szervezet vezetője. A **szerződés lényeges tartalmi elemeinek meghatározása jogszabályban történhet**. Államigazgatási szervek esetében a szerződés lényeges tartalmának meghatározására vonatkozó hatáskör jellemzően törvényi szintre tartozik (lásd például a hatósági szerződés esetét).

A szerződéskötés gyakori, de nem kizárólagos jellegű feltétele a szerződő magánfél pályázaton való kiválasztása. A pályázónak – egyebek mellett – igazolnia kell szakmai alkalmasságát azzal, hogy a tevékenység végzéséhez szükséges engedélyekkel rendelkezik, megfelelő felkészültségű személyzetet alkalmaz. Ugyancsak igazolnia kell pénzügyi alkalmasságát, rendelkeznie kell megfelelő referenciákkal, ami a feladat ellátásának képességét valószínűsíti.

A felek között a szerződés megkötése előtt jellemzően meglévő alá-fölé rendeltségi viszony szerződéskötési alku, és a jogszerű teljesítés szakaszában eltűnik. Az alku során **közigazgatási jogviszony jön létre**, de az érdekegyeztetés eredményeként a közigazgatási szerv lemondhat valamely hierarchikus jogosítványáról, amelyek a szerződés nem teljesítése esetén felelednek.

A felek között alapvetően mellérendeltségi viszony van, a közigazgatási szerv főszabály szerint impériumát nem használhatja. A megállapodás alapja a **szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyensúlya**, a kontraktusban megvalósul az egyenértékűség elve.

A közigazgatási szerződésekben azonban **a polgári jogi elemek kiegészülnek**, bennük a közjogi szabályozás is teret nyer. A szerződésben **közigazgatási jogviszonyra jellemző kötelező elemek** vannak, mint pl. különböző kikötések, egyoldalú feltételek és előírások. Mindezen szerződési tartalmak kifejezetten jogszabályi, azon belül is jellemzően törvényi szabályozáson alapulnak.

A kötelezést tartalmazó szerződésekben meghatározott garanciákat kell biztosítani a kötelezett érdekeinek hathatós védelme céljából. Ilyen mindenekelőtt a szerződés garanciális elemeinek nyilvánossága, végső fokon pedig a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulás joga.

III. A KÖZIGAZGATÁSI SZERZŐDÉSEK KIALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON

1. Megjelenésük az 1945 előtti magyar jogban

Az 1945 előtti magyar jogban **ritkán fordult elő** a közigazgatási szerződések intézménye. Ilyennek minősítették, ha **közjogi személyek** (pl. két község, város és vármegye, város és állam) valamilyen közigazgatási jogi tárgykorban – ahol a feleknek szabad rendelkezési joguk volt – **megállapodtak**. Ezen túl a közszállítási szerződések megkötése előtti eljárásokat sorolták a közigazgatási jogi szabályozás alá, a létrejött közszállítási szerződést viszont már magánjogi jogügyletnek minősítették, és az abból származó jogviták a rendes bíróság elé tartoztak.¹²

2. A szocializmus időszaka

Ebben az időszakban tömegesen jöttek létre olyan **megállapodások**, amelyeket a **közigazgatás alanyai** – főként a tanácsok, de a központi államigazgatási szervek is – **kötöttek egymással, valamint más szervezetekkel**, vállalatokkal valamilyen közfeladat ellátására, illetve együttműködésük rendezésére.¹³

A közigazgatási jog **nem szabályozta ezeket a szerződéseket**, a szó valódi értelmében nem minősültek közigazgatási szerződéseknek, ezért a leghelyesebb a megállapodás kifejezést használni rájuk. Közvetlen jogok és kötelezettségek ezekből a megállapodásokból nem származtak, betartásuk számonkérésének nem volt szabályozott rendje.

Kiemelkednek e megállapodások közül a **„kooperációs megállapodások”**, amelyeket már közigazgatási aktusoknak tekinthetünk. Ezek az együttműködési megállapodások érzékelhető szerepet tölthettek be a közigazgatás közszolgáltatási feladatainak ellátásában. E megállapodások túlnyomó részben **a gazdasági szervezetek által adott támogatások legalizált formái voltak** a helyi fejlesztésekhez, így jellemzően szociális, kulturális intézmények (pl. bölcsőde, óvoda, kultúrház) létrehozására vagy az infrastruktúra fejlesztésére (pl. útépités).

A gazdaságirányítás indirekt eszközeinek előtérbe kerülésével a központi gazdaságirányító szervek is kötöttek **kvázi gazdaságirányítási szerződéseket**, amelyek igen sok eleme közelített a közigazgatási szerződésekhez. Ugyanakkor a közszolgáltatás körébe eső szerződéseket (a közmű és felhasználója közötti szerződések) a magyar jog polgári jogi szerződésnek tekintette, a vitákat bírói útra utalta. A polgári jog tehát a közszolgáltatásokban, közszállításokban, közbeszerzésekben megtartotta a maga pozícióját.

¹² BERÉNYI 2005, 311.

¹³ BERÉNYI 2005, 311–313.

3. A rendszerváltást követő időszak

A következőkben azokat a szakirodalom és az egyetemi tankönyvek által közigazgatási szerződésnek minősített szerződéseket mutatjuk be röviden, amelyek a jogintézmény meghonosodásához nagyban hozzájárultak, de közülük néhány – a szervezeti és jogi szabályozás változásai miatt – ma már nem (pl. OEP-szerződés) vagy nem korábbi formájában létezik.¹⁴

A rendszerváltást követően a közigazgatási szerződések sorát a helyi önkormányzatokról szóló **1990. évi LXXV. törvény (Ötv.) nyitotta meg**, amely szabályozta a települési önkormányzatok társulásait, s ezek egy részét nevesítette is. Ilyen önkormányzati társulásnak minősült a **hatósági igazgatási társulás**, az **intézményi társulás** és a **közös képviselő-testület** megalakítása. A szakma véleménye szerint társulásnak kellett tekinteni a **körjegyzőséget** is.

Az önkormányzati társulások széles körben alakultak ki az **Ötv.-ben nem említett társulási formákban is**. E társulások többsége területfejlesztési célokból jött létre, a közszolgáltatások fejlesztése céljából biztosította a társuló felek együttműködését. E folyamat felvetette a különféle társulási formák jogi rendezésének igényét, így született meg a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény. Emellett a területfejlesztési és -rendezési törvény (1996. évi XXI. törvény) szabályozta a **területfejlesztési társulások** létrehozását. A területfejlesztési társulás tárgyában kötött megállapodás is egyértelműen közigazgatási szerződésnek minősíthető. Időben tovább haladva: 2004-ben külön törvény született a települési önkormányzatok **többcélú kistérségi társulásairól** (2004. évi CVII. törvény).

A közigazgatási szerződések közé sorolhatók az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (**OEP finanszírozási szerződése**), amelyeket a pénztár kötött az egészségügyi szolgáltatókkal: háziorvosokkal, szakrendelőkkel, kórházakkal. (Az OEP 2016-ban megszűnt.)

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 9. §-a tipikus közigazgatási szerződést intézményesített. E megállapodást a rendőrkapitányság köti a települési önkormányzattal, s ebben szabályozzák az önkormányzat területén a **közbiztonsági feladatok** ellátásának bizonyos kérdéseit, összehangolják a rendőrség és a települési önkormányzat tevékenységét. A szerződésben **megállapodhatnak a rendőrség fejlesztésével összefüggő kérdésekben is**: így rendszerint rendőrség létesítésében, fenntartásában vagy a rendőrségnek nyújtott anyagi támogatásban (pl. technikai eszközök beszerzése, gépkocsik vásárlása).

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) a közigazgatási szerződések új típusát vezette be. Az Étv. 30/A. § ának (1) bekezdése értelmében települési önkormányzat képviselő-testülete egyes településrendezési célok megvalósítása érdekében **településrendezési szerződést** köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval. A településrendezési szerződés adja a keretet ahhoz, hogy a **közjogi jogalany** (a települési önkormányzat) és a **magánjogi jogalanyok** (az ingatlan tulajdonosa vagy a beruházó) együttműködjenek a helyi településrendezési eszközöknek a megvalósítani kívánt beruházáshoz szükséges módosítása érdekében.

A közigazgatási szerződések közé sorolhatók a **közszolgáltatások átruházását** célzó szerződések. Ilyen a közoktatási törvényben szabályozott **közoktatási** megállapodás. A megállapodást az állam, pontosabban a hatáskörrel rendelkező minisztérium, illetve az önkormányzat köti nem állami közoktatási intézettel, a megállapodásban az intézet átvállal állami közoktatási feladatokat, és ennek fejében az állam, illetve az önkormányzat meghatározott, rendszeres anyagi támogatást nyújt az intézet fenntartásához és működéséhez. A **szociális közszolgáltatások** átvállalásáról és ennek közigazgatási formájáról a szociális törvény és a gyermekvédelmi törvény rendelkezett.

A közigazgatási szerződések között meg kell említeni a **koncessziós szerződéseket**, valamint a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozó szerződéseket. A koncessziós szerződés az európai jogban főszabály szerint közigazgatási szerződés. Magyarországon a koncessziós szerződés „besorolása” napjainkig vita tárgyát képezi, pedig a koncessziós szerződés alapvetően közigazgatási jogi kötöttsé-

¹⁴ BERÉNYI 2005, 313–315.

gekkel létrejött szerződésnek minősül, amelyben a közigazgatás bizonyos előjogokat kap, biztosítva ezáltal a közérdek érvényesülését.

A közbeszerzési törvény hatálya alá tartozó szerződések előkészítésére vonatkozó eljárások egyértelműen a közigazgatási eljárások sajátos válfajai. A közbeszerzési szerződések ugyan a polgári jogi szerződések közé sorolhatók, azonban vannak közigazgatási jogi elemeik, ezért vegyes szerződéstípusnak tekinthetők.

A kétoldalú közigazgatási jogi aktusok **új típusát szabályozta** a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.). **Hatósági szerződést** jogszabályban meghatározott ügyfajtákban köthet egymással a hatóság és az ügyfél. Célja az, hogy bizonyos ügyekben a hatóság ne egyoldalú aktussal írjon elő jogot vagy kötelezettséget az ügyfél számára, hanem a jogszerzés, illetőleg a kötelezettségvállalás kétoldalú alku eredményeképpen alakuljon ki, ami előmozdíthatja az ügyfél önkéntes teljesítését. Az előzőekben bemutatásra került, hogy a rendszerváltást követő időszakban melyek azok a szerződések, amelyek tekintetében nagyjából közmegegyezés alakult ki azok közigazgatási szerződés jellegéről. A témával foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek között azonban jelentős véleménykülönbségek maradtak fenn. A téma gazdagságának és bonyolultságának érzékeltetésére a továbbiakban bemutatjuk a legjelentősebb szerzők álláspontját arról, hogy nézetük szerint a közigazgatási szerződések milyen körben értelmezhetők.¹⁵

Ádám Antal közjogi szerződésekről ír, és a következőket különbözteti meg: – a közhatalmi szervek és az egyházak közötti közjogi szerződések, – a politikai pártok közjogi szerződésai, – az Országos Érdekegyeztető Tanács keretében kötött közjogi szerződések, – a helyi és a területi önkormányzatok közötti közjogi szerződések, – a települési önkormányzatok és a rendőrség közötti megállapodások, – a közbeszerzési szerződések, – az egészségügyi szolgáltatások finanszírozási szerződésai, – a társadalmi bázisú szervezetekkel kötött közjogi szerződések (ide sorolja a társadalmi szervezeteket és köztestületeket), – a közoktatási megállapodásokat, – a közigazgatási szerv és az ügyfél közötti közigazgatási szerződéseket, – a vegyes természetű közjogi szerződéseket (pl. privatizációs szerződés).

Berényi Sándor a közigazgatási aktusok sajátos fajtájaként mutatja be a közigazgatási szerződéseket. E kategóriába sorolja: – a társulási szerződést, – az OEP-finanszírozási szerződést, – a települési önkormányzat és a rendőrkapitányság közötti, közbiztonsági feladatellátási szerződéseket, a közszolgáltatások átruházását célzó szerződéseket, – a koncessziós szerződést, – a hatósági szerződést, – a vegyes típusú közbeszerzési szerződést.

Horváth M. Tamás a közigazgatási szerződések szabályozási koncepciójában a következő közigazgatási szerződéseket különbözteti meg: – koncessziós szerződés, – közüzemi hálózatok üzemeltetési szerződésai, – közszolgáltatási szerződések, – a törvény alapján önkormányzati rendelettel szabályozott szerződészerű viszonyok, – közoktatási megállapodás, – közművelődési megállapodás, – szociális szolgáltatást végzővel kötött ellátási szerződés, – egészségügyi ellátási szerződés, – finanszírozási szerződés, – kapacitáslekötési szerződések az OEP és a helyi önkormányzatok között, – közbeszerzési eljárás mellett létrejött szerződések. Olajos István a közjogi szerződések típusait a következők szerint sorolja fel: – közbeszerzési szerződés, – privatizációs szerződés, – közigazgatási együttműködési szerződés, – közfeladat ellátásáról szóló szerződés, – támogatási szerződés.

Petrik Ferenc a következő közszerződésfajtákat különíti el: – hatósági határozatot pótló közszerződés, – fejlesztési közszerződés, – támogatási közszerződés (vagy szolgáltatások ellátására vonatkozó szerződés), – szervezetalakító közszerződés.

Rozsnyai Krisztina szerint megkülönböztethetünk: – közhatalmi aktust helyettesítő szerződést, – közhatalmi feladatok előkészítését, kiegészítését szolgáló szerződést, – közfeladatok közös teljesítésére létrejövő szerződéseket, – tulajdonszerzéshez kapcsolódó szerződéseket (elsősorban közbeszerzési és privatizációs szerződések), – gazdasági tevékenység körébe tartozó szerződéseket.

¹⁵ BARABÁS 2017, 185–186.

IV. A KÖZIGAZGATÁSI SZERZŐDÉSEK NAPJAINKBAN

1. A polgári jogi és a közigazgatási szerződések

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:2. § (1) bekezdése szerint – egyebek mellett – kötelelem keletkezhet különösen a szerződésből. A szerződés fogalmát a Ptk. 6:58. §-a határozza meg. A szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. **A Ptk. kizárólag a „polgári jogi” szerződés fogalmát tartalmazza**, és a polgári jogi szerződéssel kapcsolatos, árujellegű vagyoni jogviszonyokat szabályozza.¹⁶

A szerződés azonban hatályos jogunkban **nem csak a klasszikus magánjog eszköze**. Más jogágak is használják saját értelmezési rendszerükben és saját céljukra e jogintézményt. A szerződést – jogintézményként és aktusként, vagyis joghatással járó cselekményként – a közigazgatás is használja. A közigazgatás is köt a Ptk. hatálya alá tartozó és a Ptk.-ban kifejezetten nevesített szerződéseket, amelyekre természetesen a Ptk. szabályai az irányadók.

Mindazonáltal vannak olyan, a Ptk.-ban jellemzően nem nevesített vagy a Ptk. egyes szerződéstípusaival csak többé-kevésbé azonosítható szerződéstípusok, amelyek tárgya nem „polgári jogi jogviszony”, hanem „közigazgatási”, vagyis közjogi-igazgatási természetű kapcsolat a közigazgatási szervezetrendszeren belül vagy a közigazgatás más, szervezeten kívül álló személyek között.

A közigazgatás tehát kétféle szerződést köthet:

- a) **a magánszemélyek szerződéseirehasonló szerződést** (pl. adásvétel, bérlet, megbízás) a polgári jog szabályai szerint, s az ezzel kapcsolatos jogviták a polgári bíróság hatáskörébe tartoznak;
- b) **másrészt közigazgatási szerződéseket**, amelyek tárgya közigazgatási közfeladat-ellátás, a közigazgatási jogszabályok vonatkoznak rájuk, és jogvitás ügyeik a közigazgatási bírászkodás szabályai szerint döntendők el. A legfontosabb különbségek tehát anyagi jogiak és perjogok is.

2. A közigazgatási szerződés

2.1. Közigazgatási szerződés a Kp.-ban

A fenti jogi környezetbe vezette be 2018. január 1-jei hatállyal a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) a közigazgatási szerződés **fogalmát**.

A Kp. 4. §-a (7) bekezdésének 2. pontja értelmében: „(E törvény alkalmazásában) **közigazgatási szerződés: a magyar közigazgatási szervek között közfeladat ellátására kötött szerződés vagy megállapodás, továbbá az a szerződés, amelyet törvény vagy kormányrendelet annak minősít [...]**”

¹⁶ BARABÁS 2017, 177–179.

Elsőként meg kell jegyeznünk, hogy a közigazgatási szerződés **Kp.-ban történő megjelenése új jogintézmény a magyar jogban**. Bár a „közigazgatási szerződés” kifejezést a szakirodalomban és az egyetemi tankönyvekben többen használták a magyar jogra vonatkoztatva is, illetve az elnevezés bírósági ítéletek szövegében, sőt még jogszabályokban is felbukkant, a magyar jogban jogintézményként nem létezett, ehhez a minőséghez a jogrendszerben nem kapcsolódott meghatározott tartalom vagy jogkövetkezmény.

A közigazgatási szerződés – mint anyagi jogi jogintézmény – most a Kp.-ban – egy perjogi szabályozásban – nyert elismerést. **E megoldás helyessége vitatható**, s az sem erősíti a kodifikáció ily módon való elvégzését, hogy a hatósági szerződés, amely tipikus közigazgatási szerződés, szintén egy eljárási törvényben, a Ket.-ben nyert először elismerést. (A megoldást a szakirodalomban máig vitatják.) A közigazgatási szerződés tartalmi koncepcióját illetően a törvényjavaslat indokolásában sem találunk eligazítást. (Talán joggal tekinthetjük a jogalkotói bizonytalanság megnyilvánulásának, hogy a törvényjavaslat, majd az elfogadott, eredeti törvény szövege is változott e helyen, de a jogintézményről részletesebb és világosabb képet e változások eredményeként sem nyertünk.)¹⁷

Ha a közigazgatási szerződés Kp.-ban rögzített fogalmát vizsgáljuk, a normaszöveget két részre bontva a jogintézmény egy tartalmi és egy formai elemét különböztethetjük meg.

A Kp. 4. § (7) bekezdés 2. pontjának első – tartalmi jellegű – fordulata szerint: „*közigazgatási szerződés: a magyar közigazgatási szervek között közfeladat ellátására kötött szerződés vagy megállapodás [...]*”

A Kp.-ban foglalt definíció második – **formai** – eleme szerint „*közigazgatási szerződés: [...]* továbbá az a szerződés, amelyet törvény vagy kormányrendelet annak minősít [...]

Tekintve azonban, hogy sokféle területen fordul elő a közigazgatás egyes feladatainak más jogi személy általi, szerződés alapján történő ellátása, több esetben hárulhat a bíróságokra olyan értelmezési feladat, amikor az egyes fogalmi elemeket – így a szerződés tárgyának közfeladat jellegét vagy a szerződő fél közigazgatási szerv jellegét – vizsgálva a jogalkalmazó szervnek kell döntenie arról, hogy az adott szerződés közigazgatási szerződésnek tekintendő, vagy sem.

2.2. Az anyagi jogi szabályozás kérdései

A fentiekből kitűnik, hogy a közigazgatási szerződésként nevesített szerződések jelenleg a közigazgatási szerződések viszonylag szűk körét foglalja magában. Úgy tűnik, hogy a jogalkotók számára egyelőre **nem rajzolódtak ki azok az egységes tartalmi szempontok**, amelyek figyelembevételével adott szerződést a közigazgatási szerződések kategóriájába kellene sorolni.

Napjainkig tehát annyi **előrehaladás** történt e téren, hogy több olyan megállapodást fog össze a Kp. ezen a néven, amelyekben közös, hogy a jogalkotó indokoltnak látta a szerződésekkel kapcsolatos **jogviták közigazgatási bírósági útra utalását**.

A polgári jogi és a közigazgatási jogi szerződések elhatárolásának a magyar jogban a Kp. megalkotásával egyelőre csak eljárásjogi következménye van, kifejezetten a közigazgatási szerződés minőséghez anyagi jogi következmények még nem kapcsolhatók.

A közigazgatási szerződés **mint anyagi jogi intézmény** koncepciójának kialakításához, majd az intézmény kodifikálásához még szükség van a hazai jogtudomány elméleti és a jogalkalmazó bíróságok gyakorlati munkálkodására, amely a jogalkotók számára segítséget nyújthat az új jogintézmény megteremtéséhez és a jogalkalmazók számára az új jogintézmény megértéséhez. Hosszabb távon azonban bizonyosak lehetünk abban, hogy a magyar jogban is kikristályosodnak a közigazgatási szerződések anyagi jogát jelentő elvek, szerződési jogi jellemzők.

¹⁷ VÁRHOMOKI-MOLNÁR 2020, 537–540.

V. EGYES KÖZIGAZGATÁSI SZERZŐDÉSEK

1. A hatósági szerződés

1.1. A hatósági szerződés fogalma

A hatósági szerződés a közigazgatási szerződés **egyik speciális formája**. A jogintézményt a Ket. **vezette be 2005. november 1-jei hatállyal**. Az új jogintézményben a mellérendeltségi és az alá-fölé rendeltségi viszonyok elemei keverednek. A hatósági szerződés a közigazgatási szerződéseknek és a közigazgatási szerződés különböző típusaira jellemző közös fogalmi elemeknek a hatósági jogviszony (és azon belül a hatósági eljárás) sajátosságaihoz igazított jogintézménye.¹⁸

A Ket. kimondta, hogy jogszabály lehetővé teheti, hogy a közigazgatási **hatóság** a hatáskörébe tartozó ügyben **az ügyféllel határozathozatal helyett hatósági szerződést köthet**. A szerződéskötés indoka, hogy a határozatba foglalt kötelezésnél a szerződéses forma mind a közérdek, mind az ügyfél szempontjából előnyösebb, hatékonyabb.

A hatósági szerződés intézményét az általános közigazgatási rendtartásról szóló **2016. évi CL. törvény (Ákr.) is fenntartotta**. A hatósági szerződés **hatályos fogalma** 2018. január 1-jétől a következő:

„Jogszabály lehetővé teheti vagy előírhatja, hogy a hatóság a hatáskörébe tartozó ügynek a közérdek és az ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében határozathozatal helyett az ügyféllel írásban hatósági szerződést kössön. A hatósági szerződés közigazgatási szerződés.”

A hatósági szerződés definícióját vizsgálva elsőként fontos kiemelni, hogy a hatósági szerződés megkötéséhez mindenekelőtt **külön jogszabályi felhatalmazás kell**, az Ákr. csak a jogintézmény létének tényét, alkalmazhatóságának lehetőségét rögzíti. A hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben köthet hatósági szerződést, más szerv ilyen aktusa a hatáskörelvonás tilalmába ütközne.¹⁹

A hatósági szerződést – amelyet a szakirodalom a határozat alternatívájának vagy speciális határozatnak nevez – a határozathozatal helyett kötik. Ahhoz azonban, hogy a hatóság a szerződés mellett döntsön, szükséges az, hogy mind a közérdek, **mind az ügyfél számára előnyösebb legyen a határozatnál**, s ilyen módon a közhatalmi kötelezés helyett a felek közösen találjanak módot olyan megoldásra, amely mind a két fél érdekét kielégíti, egyúttal hatékony és költségkímélő módon garantálja a közcél érvényre juttatását.

A jogalkotó, szemben a Ket.-tel, további akadályokat nem gördít a szerződéskötés elé, a „jogszabály lehetővé teheti vagy előírhatja” rendelkezés második fordulata viszont azt jelenti, hogy a hatósági szerződés mint döntési forma **kötelezően alkalmazandó egyes ügytípusokban**.

A definíciót elemezve végezetül láthatjuk, hogy a jogalkotó egyértelműen meghatározza a hatósági szerződés rendszertani helyét, amikor a hatósági szerződést a közigazgatási szerződések közé sorolja.

¹⁸ LAPSÁNSZKY 2012, 365–370.

¹⁹ ROTHERMEL 2018, 194–195.

1.2. A hatósági szerződés tartalma

Az Ákr. a szerződés azon tartalmi kellékeit sorolja fel, amelyek részben formai előírásnak tekinthetők, másrészt azonban a szerződés lényeges tartalmi elemei. Eszerint a szerződésnek tartalmaznia kell a felek megjelölését, a szerződés tárgyát, a felek által vállalt kikötéseket, a szerződésszegés jogkövetkezményeit, a teljesítés körében felmerült viták rendezésének módját.²⁰

A **szerződés tárgyának meghatározása** komoly körültekintést igényel, mivel a határozattal szemben – ahol a hatóság egymaga jelöli meg, mire irányul a döntése – a szerződés esetében ebben is **konszenzusnak kell lennie**.

A legfontosabb mégis a jogok és a kötelezettségek egyértelmű meghatározása, amely mindig az ügy tárgyával függ össze. Így egyfelől a szerződésben rögzítendőek mindazok a jogok és kötelezettségek, amelyek eredetileg **a határozatban is előírhatók lettek volna** (pl. a szakhatósági állásfoglalásban foglalt kikötések), másfelől lehetőség van arra, hogy **az ügyfél olyan további kötelezettségeket is vállaljon**, amelyeket a hatóság határozata nem írhatott volna elő számára.

A hatósági szerződés tartalmát elsődlegesen az az **anyagi jogszabály** határozza meg, amely lehetővé vagy kötelezővé teszi a szerződés megkötését. Az anyagi jogi jogszabály ágazati jellege miatt olyan adatok feltüntetését, illetve feltételeket is előírhat, amelyeket a szerződésben szerepeltetni kell, illetőleg, mint kikötéseket a szerződésbe be kell építeni.

A **szerződésszegés következményeinek** rögzítése igen lényeges és megkerülhetetlen eleme a hatósági szerződésnek. Ezeket azonban nem az Ákr. rendezi, hanem **az ágazati jogszabályok** tartalmaznak róluk konkrét előírásokat.

1.3. A hatósági szerződés módosítása

Az Ákr. szerint a szerződő felek **csak bizonyos feltételek fennállása esetén** kezdeményezhetik a szerződés módosítását. Ennek jogalkotói indoka az, hogy a szerződés megkötése előtt a feleknek módjuk volt a fennálló körülményeket mérlegelni, a számukra fontos feltételeket megfogalmazni, a legjobb kompromisszumokat megkötni. Az Ákr. két körülmény felmerülése esetén teszi lehetővé a szerződés módosítását.²¹

- a) Egyfelől a szerződő felek olyan tény felmerülése esetén kezdeményezhetik a szerződésmódosítást, amely új és egyben jelentős. A ténynek tehát a **szerződéskötést követően kellett keletkeznie**, vagy **a felek tudomására jutnia**, és az ügy szempontjából kell **jelentősnek lennie**.
- b) Másfelől a módosítás kérelmezése lehetséges **a szerződéskötés időpontjához képest megváltozott körülmények bekövetkezése esetén is**. A megváltozott körülmények jellegének természetesen olyannak kell lenniük, amelyek, ha már korábban is fennállnak, akkor befolyásolták volna a szerződés tartalmát.

A szerződés módosítását **bármelyik szerződő fél kérheti**, azaz új és jelentős tényre, megváltozott körülményre a hatóság is hivatkozhat. A módosítás iránti kérelem a szerződő felek részéről egyfajta jogorvoslatnak is tekinthető.

A szerződésmódosítás megfiúsulása esetén bármelyik fél **közigazgatási pert kezdeményezhet**. A szerződés közigazgatási jellege itt ismét megnyilvánul, hiszen a közigazgatási per kezdeményezésére főszabályként csak az ügyfél jogosult, ebben az esetben viszont bármelyik fél (tehát a hatóság is) pert indíthat. A per azonban **nem jár a végrehajtásra nézve halasztó hatállyal**, a szerződésben foglaltakat a jogosított érvényesítheti.

²⁰ ROTHERMEL 2018, 196–198.

²¹ ROTHERMEL 2018, 198–199.

1.4. A szerződésszegés

Az Ákr. rendelkezik a szerződésszegés jogkövetkezményeiről, az igénybe vehető jogi eszközökről is. **Eltérően szabályozza** azonban a követendő eljárást arra az esetre, ha az ügyfél, és arra az esetre, ha a hatóság a szerződésszegő.²²

Amennyiben **az ügyfél szegi meg a szerződést**, abban az esetben a szerződés mintegy átalakul határozattá, mégpedig **végrehajtható határozattá**. Az Ákr. kategorikusan úgy rendelkezik, hogy ekkor a hatóság intézkedik a szerződésszegés esetére vállalt jogkövetkezmények kikényszerítése iránt. A jogkövetkezmények kikényszerítésének lehetősége olykor elég lehet ahhoz, hogy az ügyfél mégis a szerződés teljesítése mellett döntsön.

A törvényjavaslat indokolása hangsúlyozza, hogy a hatóságnak törekednie kell arra, hogy a szerződésben foglaltak kikényszerítésére alkalmas eszközei legyenek. Ezek lehetnek akár polgári jogi jellegű biztosítékok, akár klasszikus végrehajtási módozatok. Amennyiben a hatóság ezen az úton nem jár sikerrel, dönthet a szerződésben foglaltak végrehajtásának elrendelése iránt.

A fentiekből ismét szembesülünk a hatósági jogkör megnyilvánulásával. Amíg a hatóság **az ügyfél** szerződésszegéséről maga dönt, és az ügyféllel szemben akár el is járhat, az ügyfél lehetőségei jóval szűkösebbek. Amennyiben a hatóság szerződésszegő magatartását tapasztalja, akkor először **fel kell hívnia a hatóságot** a szerződésben foglaltak teljesítésére. A felhívás **sikertelensége esetén** az ügyfél a **bírósághoz fordulhat**. A keresetlevelet a szerződésszegés tudomásra jutásától számított 30 napon belül kell előterjesztenie a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságnál.

Az Ákr.-ben nem szabályozott, a hatósági szerződésre vonatkozó rendelkezéseket elsődlegesen az azt szabályozó ágazati jogszabály, másodlagosan a Ptk. tartalmazza.

2. A településrendezési szerződés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) általános szabályként előírja, hogy a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket. Az **önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatai között** a Mötv. első helyen említi a településfejlesztést és településrendezést [13. § (1) bek.].

A **településrendezés** sokirányú tevékenység gyűjtőfogalma. Lényegében a település területének megfelelő felhasználását és az ezzel kapcsolatos építkezéseket, ezek révén a kedvező településszerkezet és településképző kialakítását, továbbá a település működőképességét biztosító feladatok megvalósítását jelenti.

A jogalkotó a kötelező önkormányzati feladatok ellátásához eszközöket is ad az önkormányzatok kezébe. Ennek megfelelően az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) a következő ún. **településrendezési eszközöket** határozza meg:

- a) **településszerkezeti terv**, amelyet a településfejlesztési koncepció alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoz ki és határozatában állapít meg,
- b) **helyi építési szabályzat**, amelyet a településszerkezeti terv alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és önkormányzati rendeletben állapít meg.

A fenti dokumentumok előírásainak érvényesítése alapvetően **az építési hatósági tevékenység eszközeinek alkalmazásával** történik (hatósági engedélyezés, kötelezés, hatósági felügyelet). Ezen jogi eszközök mellett azonban kialakultak olyan ún. **sajátos jogintézmények is**, amelyek rendelteté-

²² ROTHERMEL 2018, 199–200.

se a településrendezési célok megvalósításának, a feladatok megoldásának biztosítása. Ilyen jogintézmények például az elővásárlási jog, a kisajátítás, a helyi közút céljára történő lejegyzés és a témánk szempontjából releváns településrendezési szerződés.

A településrendezési szerződés jogintézményét az Étv. módosításáról szóló 2006. évi L. törvény iktatta be az Étv.-be, **2006. május 1-jei hatállyal**. A törvényjavaslat indokolása szerint: „a törvény új, sajátos jogintézmény alkalmazási lehetőségét vezette be a településrendezési szerződéssel. A gyakorlatban eddig is alkalmazott, de nem szabályozott eljárásban az önkormányzatok településfejlesztési lehetőségeit növeli, ha a beruházókkal megállapodást köthetnek. A fejlesztők számára is fontos, hogy az önkormányzatok konkrét fejlesztéshez kapcsolódó ellentételezéseket kérhessenek, hiszen a településrendezés és -fejlesztés során mindenkor a közérdek és a jogos magánérdek kiegyensúlyozott harmóniája a cél.”

A településrendezési szerződés napjainkban is **hatályos fogalmát** az Étv. módosításáról rendelkező 2012. évi CLVII. törvény a következők szerint határozta meg: „*A települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval.*” A 2017. évi L. törvény 2018. január 1-jei hatállyal kiegészítette e fogalmi definíciót. Ezek szerint: „*A településrendezési szerződés közigazgatási szerződés.*”

A definíció értelmében a településrendezési szerződés általában **kétoldalú jogviszony**, amelynek alanyai a fejlesztéssel érintett illetékes önkormányzat és a telken, azaz egy adott helyrajzi számon nyilvántartásba vett földterületen beruházni szándékozó fejlesztő. Előfordulhat, hogy az érintett ingatlan tulajdonosa nem egy és ugyanaz a személy. Ilyen esetben a szerződés kettőnél több szerződő fél között jön létre, háromoldalú jogviszonyt eredményezve.²³

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített **ún. „telepítési tanulmányterv” képezi**, amely egy adott építési beruházással kapcsolatos önkormányzati döntést elősegítő dokumentáció, és részletesen bemutatja a tervezett építési beruházást és az épített és természeti környezet viszonyát.

A szerződés megkötése előtt a települési önkormányzat képviselő-testületének elsőként arról kell döntenie, hogy a fejlesztési, településrendezési célokkal egyetért-e, megalapozottnak, indokoltnak tartja-e azokat. Erről a képviselő-testület a célt megvalósítani szándékozó által készített telepítési tanulmányterv alapján **határozatban dönt**, ezzel mintegy előzetesen hozzájárul a fejlesztéshez. Hangsúlyozandó, hogy a szerződésben vállalt vagy kikötött kötelezettségek és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

Ennek megfelelően a szerződés tárgya lehet, hogy **a fejlesztő vállalja** azon kötelezettségeket,

- a) amelyek a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök (településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat) módosítása érdekében szükségesek, illetőleg
- b) amelyek a településrendezési cél megvalósításának előfeltételei (pl. az érintett terület előkészítése, ennek keretében a telekviszonyok rendezése vagy megváltoztatása, a talaj megtisztítása) vagy következményei (pl. a szükséges kiszolgáló intézmény és infrastruktúrafejlesztések), és amelyek megvalósítása az önkormányzatot terhelné.

Ezzel szemben **az önkormányzat** kötelezettséget vállal arra, hogy a szükséges **településrendezési eljárást** a megállapított határidőn belül megindítja, és azt az előírásoknak megfelelően **lefolytatja**.

Emellett a szerződésben rendelkezni kell a településrendezési eszközök véleményezési eljárása során a véleményezők részéről felmerülő, jogszabály által alátámasztott észrevétel kapcsán szükséges intézkedésekről, a településrendezési eszközökön végrehajtandó változtatások kötelezettségéről, a változtatás miatt esetleg ismételt véleményeztetési kötelezettségről.

A településrendezési szerződésben vállalt településrendezési kötelezettség tényét az ingatlan-nyilvántartásba fel kell jegyezni.

²³ SZALAI 2012, 272–289.

3. A helyi önkormányzatok szerződései

3.1. Az önkormányzati társulások

A helyi önkormányzatok társulási jogát az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének k) pontja biztosítja. Ennek megfelelően a Mötv. 87. §-a alapján a helyi önkormányzatok **képviselő-testületei** megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatásköreinek hatékonyabb, célszerűbb ellátására **jogi személyiséggel rendelkező társulást hozzanak létre**.

A szakirodalomban a helyi önkormányzatok közigazgatási szerződésai között sorolják fel a társulási megállapodást. Korábban a bírói gyakorlat szerint ezek a megállapodások és a belőlük fakadó viták magánjogiasak voltak: szerződéses elszámolási viták, amelyekben a polgári bíróságoknak kellett eljárniuk.

A Mötv. azonban 2020. január 1-je óta úgy rendelkezik, hogy a helyi önkormányzatok képviselő-testületei között a társulások során felmerült **vitás kérdésben** – egy egyeztető bizottsági állásfoglalását követően – **bármelyik képviselő-testület közigazgatási pert indíthat** (Mötv. 92. §). Az eljárási fórum kijelölése összhangban van azzal, hogy ezek a viták közjogi-önkormányzati jellegűek, és nem a polgári jog körébe tartoznak.

Az önkormányzatok feladatellátásuk során számos szervezettel (kamarák, gazdasági társaságok, civil szervezetek) együttműködhetnek, de ezek az együttműködések nem minősülnek társulásnak. A társulás kizárólag a helyi önkormányzatok részvételével működő együttműködési forma, a feladatok hatékonyabb ellátása érdekében.

A helyi önkormányzatok maguk döntenek el, hogy létrehozhatnak-e társulást, ugyanakkor **törvény is elrendelheti** a helyi önkormányzatok kötelező feladatának társulásban történő ellátását [vö. Alaptörvény 34. cikk (2) bekezdésével].

A társulást a helyi önkormányzatok képviselő-testületei írásbeli megállapodással hozzák létre. A megállapodást a polgármester írja alá. A társulásban részt vevő képviselő-testületek mindegyikének **minősített többséggel** hozott döntése szükséges a társulási megállapodás jóváhagyásához, módosításához vagy megszüntetéséhez. Főszabály szerint a társulás működési **költségeit** a társulás tagjai az általuk képviselt települések lakosságszámának arányában viselik, de a társulási megállapodásban a felek ettől eltérően is rendelkezhetnek.

A társulás döntéshozó szerve a **társulási tanács**. A társulási tanács a társult önkormányzatok képviselő-testületei által **delegált tagokból** áll, e tagok a megállapodásban meghatározott számú szavazattal rendelkeznek. A tanács döntéseit **határozati formában** hozza, a javaslat elfogadásához a megállapodásban meghatározott számú, de legalább annyi képviselő támogató szavazata szükséges, amely meghaladja a jelen lévő képviselők szavazatainak több mint felét.

A Mötv. tág teret ad a helyi önkormányzatoknak a feladataik, közszolgáltatások legkülönbözőbb formában való ellátására. A társulás jogi személyiséggel rendelkezik, azaz jogok és kötelezettségek alanya lehet, és saját vagyonnal rendelkezhet. A társulás az önkormányzat feladatkörébe tartozó **közszolgáltatások ellátása érdekében** költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet **hozhat létre**.

Fontos kiemelni, hogy a Mötv. a társulás részére csak az intézmények alapítását teszi lehetővé, azt nem biztosítja, hogy a feladat ellátására a társulás külső, nem önkormányzati intézményi szereplővel szerződjön. A feladat külső szereplővel való feladatellátására csak a települési önkormányzat önálló feladatellátása keretében kerülhet sor.

A helyi önkormányzatok társulásai **komoly múltra tekintenek vissza**. Már a helyi önkormányzatoktól szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 41. §-a lehetővé tette e jogintézmény alkalmazását, majd jelenősége miatt külön törvény, a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló

1997. évi CXXXV. törvény (Ttv.) rendezte a társulások szervezetét, működését és típusait. Új társulási formát vezetett be a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény (Tttv.), majd a 2013. január 1-jén hatályba lépő Mötv. a korábbi törvényeket hatályon kívül helyezte, és a társulásokra vonatkozó alapvető szabályokat a Mötv.-be integrálta.

Kezdetben a legelterjedtebb társulási típust az **intézményfenntartó társulás** jelentette, amelyben két vagy több önkormányzat egy adott intézményre vonatkozóan a fenntartói jogokat – vagy azok egy meghatározott részét – közösen gyakorolta, és közösen finanszírozta is azt. E társulási forma Magyarországon – tekintettel az elaprózott településszerkezetre – a kis létszámú, ún. aprófalvas településszerkezettel jellemezhető, nagyjából azonos nagyságú önkormányzat közös közszolgáltatás-szervezésének volt megfelelő kerete. Mivel nem működött ebben a társulásban külön társulási döntéshozó szerv – a fenntartói döntéseket az önkormányzatok közösen hozták –, így a döntéshozatal nehézsége miatt ez a forma nem volt alkalmas nagyobb számú önkormányzat részvételére.

Hasonló népszerűségnek örvendett a **hatósági igazgatási társulás**, amelyet – elnevezéséből következően – a jegyző és a polgármester hatáskörébe delegált hatósági, pontosabban államigazgatási hatósági ügyek szakszerű intézése céljából hoztak létre. Később a társulások feladatköre kibővült az önkormányzati hatósági ügyek intézésével is. A feladatellátás egy vagy több ügyre, ügycsoportra is kiterjedhetett. A társulások létrehozása leginkább azon – jellemzően kisebb – önkormányzatok által ellátott hatósági ügyek szakszerű intézése céljából jelentett hatékony megoldást, amelyek a társult önkormányzatoknál ritkán és kis számban fordultak elő, elintézésük ugyanakkor magasabb szakmai felkészültséget és nagyobb gyakorlatot igényelt. Az ilyen társulások között kiemelkedő volt az építés-hatósági társulások aránya. (2013. január 1-jétől azonban az elsőfokú építésügyi hatósági feladat- és hatáskör önkormányzati társulás útján már nem gyakorolható.)

Amennyiben a napjainkban hatályos ágazati törvényeket vizsgáljuk, több olyan rendelkezést találunk, amelyek egy-egy igazgatási szakterületen számolnak önkormányzati társulás létrehozásával. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a **személyes gondoskodást** nyújtó ellátások körében számol az önkormányzati társulások szolgáltatásával, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 29. §-ának (3) bekezdése szerint az önkormányzati társulás **gyermekjóléti, gyermekvédelmi** ellátást nyújthat; a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 74. §-ának (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy az **óvodai nevelésről** a települési önkormányzat vagy társulása intézmény alapításával és fenntartásával vagy köznevelési szerződés révén gondoskodjon; a temetőkről és a temetkezési tevékenységről szóló 1999. évi XLIII. törvény 5. §-ának (3) bekezdése értelmében **temető** fenntartásáról önkormányzati társulás is gondoskodhat; a hulladékgyűjtésről és a hulladékgazdálkodásról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 36. §-a pedig kimondja, hogy a települési önkormányzatok **hulladékgazdálkodási** feladataik ellátása érdekében egymással társulhatnak.

A téma részletesebb kifejtésének igénye nélkül a társulások témakörében utalnunk kell arra is, hogy a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.) létrehozta a **területfejlesztési önkormányzati társulásokat**. A Tftv. 10. §-ának (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzatok képviselő-testülete a közös területfejlesztési célok kidolgozására és megvalósítására jogi személyiséggel rendelkező területfejlesztési tanácsokat hozhat létre. A társulások felett a fővárosi (megyei) kormányhivatal törvényességi felügyeletet gyakorol, melynek során a jogszerű állapotok helyreállítása érdekében – végső soron – bírósághoz fordulhat.

Ugyancsak elegendőnek tartjuk említés szintjén foglalkozni a helyi önkormányzatoknak a Mötv. 10/A. §-ában kapott azon felhatalmazásával, mely szerint a helyi közutakon, a helyi önkormányzatok tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken a közúti járművel történő várakozási, **parkolási szolgáltatást** a helyi önkormányzat kizárólag e közszolgáltatási feladat ellátására alapított költségvetési szerv, 100 %-os önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság, önkormányzati társulás, közterület-felügyelet révén láthatja el, külön törvényben meghatározottak szerint.

A 2005–2013 közötti időszakban a helyi önkormányzatok körében a legelterjedtebb társulási forma a 2004. évi CVII. törvény szerinti **települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása** volt. A társulás részt vehetett a kistérség területének összehangolt fejlesztésében és a településfejlesztés összehangolásában, vállalhatta a kistérségi szolgáltatások biztosítását, fejlesztését és szervezését, valamint intézmények fenntartását.

A többcélú kistérségi társulás – többek között – a következő közszolgáltatások biztosításáról gondoskodhatott: oktatás és nevelés; művelődési tevékenység; szociális ellátás; egészségügyi ellátás; család-, gyermek- és ifjúságvédelem; helyi közútfenntartás, ivóvízellátás és vízgazdálkodás, kommunális szolgáltatások és energiaellátás; környezet- és természetvédelem; foglalkoztatás; turizmusfejlesztés és idegenforgalom; szennyvíztisztítás és -elvezetés; területfejlesztés és területrendezés.

A Möt. 2013. január 1-jei hatálybalépésével a törvény erejénél fogva sem a többcélú, sem más társulást nem szüntetett meg, ellenben 2013. június 30-i határidővel elrendelte valamennyi társulásnak a **Möt. társulási szabályaira tekintettel történő felülvizsgálatát**. Amennyiben a társulások az új jogi környezethez igazított szervezeti keretek között működésüket folytatni kívánták, erre a jövőben is módjuk nyílt. Az önkormányzatok társulási formáinak gazdagságát tehát a Möt. meghagyta, és napjainkban is biztosítja.

3.2. Együttműködés a rendőrséggel

- a) A Möt. 17. §-a szerint a települési és a fővárosi **önkormányzat a helyi közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről** kényszerítő eszköz alkalmazására törvény alapján jogosult szervezet létrehozásával is gondoskodhat. A szervezet alaptevékenységét a települési és a fővárosi önkormányzat területe szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysággal kötött írásbeli együttműködési szerződés alapján, a rendőrség szakmai felügyeletével végzi. A megállapodás közigazgatási szerződésnek minősül.

A kényszerítő eszköz alkalmazására jogosult szervek között elsőként **a közterület-felügyeletet kell említeni**, melynek feladata a közterületek jogszerű használatának biztosítása, a közterületen folytatott tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, illetve szankcionálása, közreműködés a közbiztonság és a közrend, valamint az önkormányzati vagyon védelmében, a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtásának ellenőrzésében, az állat-egészségügyi feladatok ellátásában. Kényszerítő eszköz alkalmazására jogosult továbbá az önkormányzati **természetvédelmi őr, a mezőőr, a halászati őr, a hegyőr és a segédfelügyelő**.

- b) A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat közigazgatási szerződést köthet a közigazgatási területén működő rendőrkapitányság vagy határrendészeti kirendeltség vezetőjével – rendőrségi kötelezettségvállalás esetén a rendőrkapitányság vezetőjének egyetértésével –, különösen **a helyi közbiztonságot érintő feladatok ellátására**, a rendőrség és az önkormányzati szervek tevékenységének összehangolása, valamint az illetékességi területén működő **rendőri szerv létesítésének, fejlesztésének** elősegítése érdekében.

A szerződés megkötésétől a rendőrség elzárkózhat, ha az jogszabályt sért, vagy ellentétes a felettes rendőri szerv vezetőjének rendelkezésével, illetve ha annak pénzügyi, anyagi fedezete nem biztosított, vagy tartalma szakmailag megalapozatlan.

A közigazgatási szerződés teljesítéséről, a juttatott eszközök felhasználásáról a rendőrség és az önkormányzat képviselő-testülete **egymást kölcsönösen tájékoztatja**. A szerződésben vállalt kötelezettség teljesítésének elmaradása esetén az önkormányzat a felettes szervhez fordulhat.

- c) Az Rtv. 10. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrkapitány, a megyék (főváros) tekintetében a rendőr-főkapitány és az illetékességi területen működő önkormányzatok a közbiztonsággal összefüggő feladatok ellátásának társadalmi segítésére és ellenőrzésére – a közbiztonságban érintett állami szervek és egyesületek bevonásával – **bűnmegelőzési és közbiztonsági bizottságot** hozhatnak létre. A bizottság elnökét és tagjait együttesen bízzák meg az önkormányzat képviselő-testülete megbízatásának időtartamára.

A bizottság maga állapítja meg a működésének részletes szabályait. A működéshez szükséges költségeket a rendőrség és az önkormányzatok külön közigazgatási szerződésben rögzített arányban viselik.

A bizottságnak a település közbiztonságának helyzetével, valamint az annak fenntartásában érintett szervek tevékenységével kapcsolatos **állásfoglalását** a bizottság elnöke megküldi az érintett rendőri szerv vezetőjének, továbbá a települési önkormányzat képviselő-testületének. A bizottság és a rendőri szerv vezetője vagy a polgármester közötti véleményeltérés esetén az érintettek kérhetik a felettes rendőri szerv vezetőjének állásfoglalását.

3.3. A nemzetiségi önkormányzatok szerződései

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 84. §-ának (1)–(2) bekezdése értelmében a nemzetiségi önkormányzatok testületei megállapodás alapján a **feladat- és hatáskörüket** – az általuk képviselt nemzetiséggel azonos (vagy attól eltérő) nemzetiségi önkormányzatra – **kölcsönösen átruházhatják**. Az átruházott hatáskör tovább nem ruházható.

Az átadó és az átvevő nemzetiségi önkormányzat, valamint az érintett országos nemzetiségi önkormányzat **közigazgatási szerződésben** állapodnak meg. A megállapodás – egyebek mellett – kötelezően tartalmazza, hogy a megállapodással egyidejűleg a megállapodás tárgyát képező feladat- és hatáskört az átvevő az átadótól átveszi; az átadó az ellátandó feladat- és hatáskör ellátásával arányban álló anyagi, tárgyi és pénzügyi feltételeket az átvevő rendelkezésére bocsátja.

A megállapodás garanciális eleme, mely szerint az átadó és az átvevő tudomásul veszi, hogy **ha bármely okból ellehetetlenül** a megállapodás tárgyát képező kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátása, a hatáskört a területileg **illetékes helyi önkormányzat gyakorolja tovább**, amely a jogszabály előírásai szerint köteles azt ellátni.

3.4. Állami feladatok ellátása

A Mötv. 10. §-ának (3) bekezdése értelmében: „A helyi önkormányzat – törvényben meghatározott esetekben – az állammal kötött külön megállapodás alapján elláthat állami feladatokat is. A megállapodásban rendelkezni kell a feladatellátás finanszírozásáról. A megállapodás közigazgatási szerződésnek minősül.”

A Mötv. tehát lehetővé teszi, hogy a helyi önkormányzat kivételesen a helyi közügyek mellett állami feladatot is megvalósítson. Ilyen feladatátvállalásra azonban **csak külön törvényi felhatalmazás alapján kerülhet sor**, s a törvényi szabályozás határozza meg a feladatátvállalás feltételeit, valamint az államigazgatási szerv döntési jogkörét az átvállalás engedélyezésével kapcsolatban.²⁴

Korábban az Nkt. a helyi önkormányzatok számára lehetővé tette, hogy egyes köznevelési intézményeket az államtól átvegyen, és azokat saját fenntartásában működtesse. Az Nkt. 2016–2019 közötti módosításai azonban e lehetőséget fokozatosan felszámolták, és csak a nemzetiségi önkormányzatok számára hagyták meg.

²⁴ IVÁN 2020, 272–273.

Az Nkt. 74. §-ának (1) bekezdése értelmében a köznevelési feladatok ellátásáról – az óvodai nevelés kivételével – az állam gondoskodik [74. § (1) bek.]. A köznevelési feladatokat az állam intézmény alapításával és fenntartásával, továbbá egyházi köznevelési intézmény, nemzetiségi önkormányzat fenntartásában álló vagy magán köznevelési intézmény útján látja el. A nemzetiségi önkormányzat a nemzetiség által lakott településen a nemzetiséghez tartozók iskolai nevelés-oktatására létrehozott intézmény fenntartói jogát átveheti az államtól [Nkt. 74. § (7) bek.].

4. Közszolgáltatások átruházására irányuló szerződések

A hatályos jogi szabályozás számos ágazatban lehetőséget ad arra, hogy a közszolgáltatások megszerzéséért felelős állami szerv vagy helyi önkormányzat e feladatát, amely számára kötelezettségként jelenik meg, **külső jogalanyra** ruházza át. E tekintetben magántulajdonban lévő gazdaságok vagy nonprofit szervezetek (egyházak, civil szervezetek) jönnek számításba.²⁵

A feladatátruházás különösen **a helyi közszolgáltatások körében jelenik meg**. Ilyenek például - a hulladékkezelési, - a kegyeleti szolgáltatási, - a közúti személyszállítási, - a vízi közlekedési, - a víziközmű szolgáltatási szerződések, - a közművelődési és - a közoktatási megállapodás, vagy - az egészségügyi, illetőleg - a szociális szolgáltatást nem állami, nem önkormányzati szolgáltatóra átruházó szerződések.

E szerződések **tartalmát az ágazati jogszabályok határozzák meg**, s bontják ki a részleteket. E szerződések nem sorolhatók egyértelműen a polgári jogi szerződések körébe, mivel a bennük szabályozott közszolgáltatási tevékenységek egyértelműen közérdekű jellegűek, s ennek megfelelően a szerződések tartalma **közigazgatási jogias vonásokat mutat**.

A szakirodalmi felvetéseket követően álláspontunk szerint a jövőben a jogalkotó elkerülhetetlen feladata lesz e szerződések közigazgatási jellegének elismerése, illetve a vonatkozó jogi szabályozás pontosítása, egyértelművé tétele.

²⁵ BARABÁS 2017, 198.

VI. A KÖZIGAZGATÁSI SZERZŐDÉS PERJOGI SZABÁLYAI

1. Az eljárás megindítása

A Kp. tárgyi hatálya a közigazgatási perekre terjed ki. A per tárgya valamely **közigazgatási jogvita**, melynek fogalmi elemei a következők: – az adott ügyben közigazgatási szervjárt el, – az adott jogviszonya közigazgatási jog által szabályozott, – a jogvita tárgya az érintett jogalany jogi helyzetét megváltoztató közigazgatási cselekmény vagy a cselekmény elmulasztásának jogszerűsége.²⁶

Vitatott közigazgatási cselekmény lehet – egyedi döntés, – egyedi ügyben alkalmazandó általános hatályú rendelkezés, – közigazgatási szerződés.

A közigazgatási szerződés **fogalmát** a Kp. 4. § (7) bekezdésének 2. pontja a következők szerint határozza meg: „*Közigazgatási szerződés: a magyar közigazgatási szervek között közfeladat ellátására kötött szerződés vagy megállapodás, továbbá az a szerződés, amelyet törvény vagy kormányrendelet annak minősít [...]*”

A közigazgatási szerződéses jogviszonnyal kapcsolatos jogvitákban a következő **bíróági fórumok** járnak el:

- **első fokon** ítélik a közigazgatási kollégiummal rendelkező **törvényszék** (8 ilyen működik regionális illetékességgel), - kivételesen a **Kúria**,
- **másodfokon** ítélik a **Kúria**, – **felülvizsgálati fokon** ugyancsak a **Kúria** ítélik.

A közigazgatási szerződéssel kapcsolatos perek jellemzően a törvényszék előtt indulnak. Az eljárásra az a törvényszék illetékes, amelynek illetékességi területén a szerződést megkötötték. Megjegyzendő, hogy a közigazgatási szerződéssel kapcsolatos ügyekben ún. illetékességi kikötés is lehetséges.

Az említett perekben **peres felek lehetnek** a) a közigazgatási szervek **egymás között** vagy b) a közigazgatási szerv **vele szerződéses jogviszonyban álló féllel** (ezek pl. a gazdálkodó szervezetek, a költségvetési szervek, a civil szervezetek, a magánszemélyek).

A közigazgatási szerződéssel kapcsolatos perben a keresetlevelet közvetlenül a bírósághoz kell benyújtani, a perben kötelező a jogi képviselő. A perben kérhető a szerződés helyreállítása, továbbá az okozott kár megtérítése is. **A keresetlevél benyújtásának főszabály szerint** a közigazgatási cselekmény végrehajtására **nincs halasztó hatálya**, azonban törvény ettől **eltérően** is rendelkezhet.

2. A bíróság döntései, perorvoslatok

A Kp. előírása szerint a bíróságnak a per minden szakaszában törekednie **kell** a felek között **egyezség** létrehozására. Közigazgatási szerződés esetén **a felek a szerződést módosíthatják**, és ezáltal az élő szerződés vonatkozásában fennálló hatályon kívül helyezési okot kiküszöbölhetik. A feleknek ekkor

²⁶ HORVÁTH E.–LAPSÁNSZKY–WOPERA 2019.

célszerű rendelkezniük a módosítás hatálybalépésének időpontjáról is. Az egyezséget jóváhagyó végzés ellen az általános szabályok szerint fellebbezéssel lehet élni.

A közigazgatási perekben főszabály szerint a bíróság **döntési jogkörének** kereteit **a felperes keresete** határozza meg (keresethez kötöttség elve, szubjektív jogvédelem), törvényi kivételként azonban **esetenként túlterjeszkedhet azon** (objektív jogvédelem). A közigazgatási szerződéssel kapcsolatos perekben a bíróság a kereseti kérelemhez nincs kötve annyiban, hogy azon túlterjeszkedve a szerződés nem támadott kikötéseit is vizsgálata körébe vonhatja.

E perekben **a bíróság a közigazgatási szerződést** vagy annak valamely kikötését - hatályon kívül helyezheti vagy - megváltoztathatja; semmisségi ok esetén a szerződést - megsemmisíti; a feleket - a szerződés helyreállítására; - a szerződés teljesítésére kötelezheti; valamint a szerződéssel összefüggésben okozott kár megtérítése iránt intézkedhet.

A peres feleket a közigazgatási szerződés tárgyában hozott bírósági határozatokkal (ítélet, végzés) szemben is megilleti a jogorvoslati jog. A jogerőre még nem emelkedett határozatokat **fellebbezéssel** lehet megtámadni (rendes perorvoslat), a jogerős határozatok ellen perorvoslati eszköz **a felülvizsgálat és perújítás** (rendkívüli perorvoslatok).

IRODALOMJEGYZÉK

ÁDÁM Antal (2004): A közjogi szerződésekről. *Jura*, 2004/1.

ÁDÁM Antal (2004): A közjogi szerződések Magyarországon. In ÁDÁM Antal szerk.: *Közjogi intézmények a XXI. században*. PTE Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs. 9–40. old.

BALOGH-BÉKESI Nóra – POLLÁK Kitti (2019): Jogorvoslatok. A közigazgatási per. In BOROS Anita – Darák Péter szerk.: *Az általános közigazgatási eljárás szabályai*. Nemzeti Közszerződések, Budapest. 248–270. old.

BARABÁS Gergely (2014): A közigazgatási szerződések egyes eljárás- és perjogi kérdései a magyar (közigazgatási és polgári) bírói joggyakorlatban. *Közbeszerzési Szemle*, 2014/11. 41–60. old.

BARABÁS Gergely (2017): A közigazgatási szerződések. In FAZEKAS Marianna szerk.: *Közigazgatási jog – Általános rész II*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 177–199. old.

BARTA Attila (2016): *Településfejlesztés, infrastruktúra-fejlesztés*. Nemzeti Közszerződések, Budapest.

BÁNDI Gyula (2006): Az együttműködés elve a környezetvédelemben és a közigazgatási szerződés. In IMRE Miklós – LAMM Vanda – MÁTHÉ Gábor szerk.: *Közjogi tanulmányok Lőrincz Lajos 70. születésnapja tiszteletére*. Typosoft Bt., Budapest. 27–34. old.

BERÉNYI Sándor (2005): A közigazgatási szerződések. In FAZEKAS Marianna – FICZERE Lajos szerk.: *Magyar közigazgatási jog – Általános rész*. Osiris Kiadó, Budapest. 309–315. old.

BOROS Anita (2019): A bírói kontroll. In BOROS Anita szerk.: *A közigazgatási jogvédelem és jogérvényesítés alapintézményei*. Nemzeti közszerződések, Budapest. 13–126. old.

FAZEKAS Marianna (2010): A hatósági szerződések néhány alkalmazási kérdése. In FAZEKAS Marianna – NAGY Marianna szerk.: *Tanulmányok Berényi Sándor tiszteletére*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 73–88. old.

FÁBIÁN Adrián (2013): A helyi önkormányzatok társulásai. In FÁBIÁN Adrián szerk.: *Kommentár az önkormányzati törvényhez*. CompLex Kiadó, Budapest. 2. old.

F. ROZSNYAI Krisztina (2007): Közhatalom és szerződés – A közigazgatás szerződéseivel kapcsolatos felelősség bírói úton való érvényesíthetősége. In NAGY Marianna szerk.: *Jogi tanulmányok 2007*. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest. 93–110. old.

F. ROZSNYAI Krisztina (2010): *Közigazgatási bíráskodás Prokrasztész-ágban*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

F. ROZSNYAI Krisztina (2012): Hatásköri szabályok a közigazgatási perekben. *Jogtudományi Közlöny*, 2012/10. 384–397. old.

GÖNCZI Marietta (2010): *Közigazgatási szerződések, különös tekintettel a hatósági szerződésekre*. Diplomamunka. (Konzulens: SEEREINER Imre.) PPKE JÁK, Budapest. 1–84. old.

JÓZSA Fábián (2008): *KET: Kérdezz – Felelek. A hatósági eljárási törvény magyarázata*. Opten Informatikai Kft., Budapest. 227–232. old.

HARMATHY Attila (1983): *Szerződés, közigazgatás, gazdaságirányítás*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

HORVÁTH E. Írisz – LAPSÁNSZKY András – WOPERA Zsuzsa (2019): *Közigazgatási perjog*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest.

HORVÁTH M. Tamás (1994): Versenyben a megállapodásért. (A nem hagyományos közszolgáltatási megoldások jogi szabályozása). *Jogtudományi Közlöny*, 1994/5. 209–218. old.

HORVÁTH M. Tamás (2002): *A közszolgáltatások szervezése*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs.

HORVÁTH M. Tamás (2005): A közigazgatási szerződések szabályozási koncepciója. *Magyar Közigazgatás*, 2005/3. 142–147. old.

IVÁN Dániel (2020): A helyi önkormányzatiság, a helyi önkormányzatok. In SZALAI András szerk.: *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest. 257–289. old.

KICSKA Gabriella (2013): *A településrendezési szerződés elméleti és gyakorlati kérdései*. Szakdolgozat. (Témavezető: SEEREINER IMRE.) PPKE JÁK Deák Ferenc Továbbképző Intézet, Budapest. 1–31. old.

LAPSÁNSZKY András (2012): A hatósági szerződés. In PATYI András szerk.: *Hatósági eljárásjog a közigazgatásban*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest. 365–370. old.

MOLNÁR Miklós – TABLER M. Margaret: Gondolatok a közigazgatási szerződésekről. *Magyar Közigazgatás*, 2000/10. 597–610. old.

NAGY Marianna – HOFFMANN István szerk. (2012): *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest.

OLAJOS István (2011): A közjogi szerződés mint a támogatásokkal kapcsolatos jogalkalmazás egy útja. *Sectio Juridica et Politica*, Tomus XXIX/2. 503–514. old.

PETRIK Ferenc (2005): A közigazgatási aktus alakváltozása, a közszerződés. *Magyar Közigazgatás*, 2005/5. 285–315. old.

PETRIK Ferenc (2005): Közszerződés a közjog és a polgári jog határán. *Gazdaság és Jog*, 2005/11. 3–8. old.

PETRIK Ferenc szerk. (2020): *A közigazgatási eljárás szabályai II. A közigazgatási perrendtartás magyarázata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest.

ROTHERMEL Erika (2020): Hatósági szerződés In PETRIK Ferenc szerk.: *A közigazgatási eljárás szabályai I. Az általános közigazgatási rendtartás magyarázata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest. 194–200. old.

ROTHERMEL Erika (2018): Hatósági szerződés, In BARABÁS Gergely – BARANYI Bertold – ASZALÓS Dániel szerk.: *Kommentár a közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez*. Wolters Kluwer, Budapest. 194–200. old.

SZALAI Éva (2012): Az építési igazgatás, az építési jog alapjai. In FAZEKAS Marianna szerk.: *Közigazgatási jog – Különös rész*. Osiris Kiadó, Budapest. 275–289. old.

SZILÁGYI András (2005): Hatósági szerződések Magyarországon. *Jura*, 2005/2. 135–145. old.

TAMÁS András (2008): A közjogi szerződésekről. In PETRIK Ferenc szerk.: *A közigazgatási eljárás szabályai. Kommentár a gyakorlat számára*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest.

TÖRÖK Gábor (2006): A közigazgatási szerződés. In IMRE Miklós – LAMM Vanda – MÁTHÉ Gábor szerk.: *Közjogi tanulmányok Lőrincz Lajos 70. születésnapja tiszteletére*. Typosoft Bt., Budapest. 427–429. old.

VÁRHOMOKI–MOLNÁR Márta (2012): A közigazgatás szerződéseinek típusai az Európai Unióban és Franciaországban. In *Jogi Tanulmányok II. kötet*. ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskolájának III. Konferenciája, 2012. április 20.

VÁRHOMOKI–MOLNÁR Márta (2020): *A közigazgatás által kötött szerződés, közigazgatási szerződés*. Doktori disszertáció. (Témavezető: HARMATHY Attila.) ELTE Doktori Iskola, Budapest. 532–540. old.

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

Szerződésszám:

Ügyszám:

Ügyintéző:

Telefon:

Tárgy: (ügyfél neve) hatósági szerződése a vállalkozóvá válást elősegítő támogatás nyújtásához

HATÓSÁGI SZERZŐDÉS

amely az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 92. §-ában, valamint a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 21. §-ában kapott felhatalmazás alapján létrejött

egyrészt a (címe:, adószáma:, képviseli:, Nemzeti Foglalkoztatási Alap területi előirányzat felhasználási keretszámlája:), a továbbiakban: **Támogató**,

másrésztől ügyfél neve, lakóhely/tartózkodási hely/szálláshely (a továbbiakban: **Kedvezményezett**), születési hely, idő:, születési név:, állampolgársága:, társadalombiztosítási azonosító jele:, adóazonosító jele:, bankszámlaszáma:

mint Szerződő Felek között az alulírott napon és helyen az alábbi feltételek mellett:

I. A szerződés tárgya

1.) Szerződő Felek rögzítik, hogy a Támogató vállalkozás indításának támogatására az Flt. 17. §-a, a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet (a továbbiakban: MÜM Rendelet) 10. §-a alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Alap foglalkoztatási alaprészének decentralizált keretéből (a továbbiakban: NFA) [év, hó, nap] napján pályázatot írt ki.

Kedvezményezett a ügyiratszám alatt nyilvántartásba vett, [teljes dátum]..... napján beérkezett pályázatát a Támogató [teljes dátum] napon meghozott iktatószámú döntésével Ft, azaz forint vissza nem térítendő tőkejuttatásban részesítette, ezért a Szerződő Felek jogosultak – a döntésben megfogalmazottak szerint – a jelen hatósági szerződés megkötésére.

Amennyiben előleg megállapítására is sor kerül, akkor a hatósági szerződés kiegészül az alábbi kötéssel:

A megállapított tőkejuttatásból [teljes dátum]..... napjáig a Támogató Ft, forint előleget folyósít.

2.) Szerződő Felek megállapodnak abban, hogy a Támogató a Kedvezményezett számára a fent említett pályázatában foglaltak alapján, vállalkozás indításának támogatása céljából a jelen hatósági szerződés 1. számú pontjában foglaltak szerint támogatást nyújt.

A Kedvezményezett vállalja, hogy egyéni vállalkozóként / mezőgazdasági őstermelőként / gazdasági társaság alapításával, annak személyesen közreműködő tagjaként / gazdasági társasághoz történő csatlakozással, annak személyesen közreműködő tagjaként létesített vállalkozási jogviszonyban (amely nem valósulhat meg munkaviszonyban, illetve megbízási jogviszonyban, kivéve egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság esetében, ahol az egyedüli tag által ellátandó ügyvezetői tevékenység megbízási szerződéses jogviszonyban is ellátható) önfoglalkoztatását legalább az alábbiakban megjelölt időpontig (TEÁOR'08) tevékenység végzésével biztosítja:

Vállalkozás megindításának kezdő időpontja: [teljes dátum]

Beruházás befejezésének végső időpontja: [teljes dátum]

Vállalkozói tevékenység fenntartásának időpontja: [teljes dátum]

3.) A Kedvezményezett a vállalkozás megvalósulását az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető hatóságtól a nyilvántartásba vételről kapott igazolás / mezőgazdasági őstermelői igazolvány / gazdasági társaság bejegyzésére vonatkozó cégbírósági végzés / változásbejelentés és társasági szerződés (alapító okirat) másolatának becsatolásával igazolja.

4.) A vállalkozás megvalósításának nettó (áfa nélküli) / áfa-visszaigénylésre nem jogosult Kedvezményezett esetén bruttó (áfával növelt) összköltsége Ft, azaz forint / áfa-visszaigénylésre nem jogosult Kedvezményezett esetén a vállalkozás megvalósításának bruttó (áfával növelt) összköltsége Ft, azaz forint, amelyből:

- vállalkozásindítás támogatásának mértéke: a vállalkozásmegvalósítás nettó/bruttó összköltségének %-a, amelynek összege: Ft, azaz forint,
- saját forrás mértéke: a vállalkozásmegvalósítás nettó/bruttó összköltségének %-a, amelynek összege: Ft, azaz forint,
- egyéb forrás mértéke: a vállalkozásmegvalósítás nettó/bruttó összköltségének %-a, amelynek összege: Ft, azaz forint.

A támogatás odaítélésének időpontja a jelen szerződés megkötésének dátuma.

II. A támogatás összege és felhasználásának feltételei

1.) Támogató vállalja, hogy a Kedvezményezettnek vállalkozás indításának megvalósításához megítélt Ft, azaz forint összegű vissza nem térítendő támogatást a Támogató a Kedvezményezett pénzügyintézetnél vezetett számú számlájára utalja a jelen hatósági szerződés 1. számú mellékletében szereplő beruházás alapján.

Amennyiben a jelen hatósági szerződés 1. számú mellékletében szereplő beruházás összköltsége csökken a beruházás megvalósítása során, a támogatási összeg megfelelő arányban csökkentésre kerül.

Amennyiben előleg megállapítására is sor kerül, akkor a hatósági szerződés kiegészül az alábbi kikötéssel:

A megítélt támogatás előlegben felüli része csak akkor utalható, ha az előleg elszámolása a Kedvezményezett részéről megtörtént.

Ennek végső határideje: [teljes dátum]

2.) Szerződő Felek megállapodnak abban, hogy az előző pontban megjelölt vissza nem térítendő támogatási összeget a Kedvezményezett kizárólag a pályázatban szereplő, a jelen hatósági szerződés 1. számú mellékletében (támogatás keretében beszerzett eszközök listája/építési tevékenység részletezése) felsorolt tételek beszerzésére használhatja fel, a számviteli jogszabályoknak megfelelően.

3.) A Kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a támogatás folyósítása csak akkor kezdhető meg, ha igazolja a beruházáshoz szükséges valamennyi forrás meglétét (tulajdonosi hitel, további bankhitel, saját forrás megnövelése stb.).

A támogatás folyósítására a fedezet rendelkezésre állását követően, azaz a jelzálogjog földhivatalnál történő bejegyzését / készfizetői kezesi szerződés megkötését / bankgarancia / biztosítói készfizető kezesi kötelezvény / azonnali inkasszó megállapodásra vonatkozó felhatalmazói nyilatkozat záradékolása és visszaigazolása után kerülhet sor.

4.) A Kedvezményezett vállalja, hogy az eszköz megvásárlását követő 60. napon belül, de legkésőbb [teljes dátum] napjáig a támogatott teljes beruházással elszámol.

E határidő elmulasztása a támogatás igénybevételére jogvesztő hatállyal bír.

5.) A Szerződő Felek tudomásul veszik, hogy a támogatás folyósításának egyéb szabályai a következők:

- a) A támogatás folyósítása teljesítésarányosan, a teljesítés igazolása mellett, a benyújtott számlák, kifizetést igazoló dokumentumok alapján utólag, forrásarányosan, vagy a fizetési határidős számlák esetén a saját forrás arányának megfelelő összeg megfizetésének igazolását követően a Kedvezményezett jelen hatósági szerződésben megjelölt (.....) számlájára történik a kifizetési igény beérkezését követő 21 napon belül.
- b) Az elszámolás határideje az eszköz megvásárlását követő 60. nap.
- c) Amennyiben előleg megállapítására is sor kerül, akkor a hatósági szerződés kiegészül az alábbi kikötéssel: előleg folyósítása esetén a Kedvezményezett vállalja, hogy a folyósítást követő legkésőbb 2 hónapon belül becsatolja a kiutalt előlegnek megfelelő összegű számlákat.
- d) Az elszámolás határideje a projekt befejezését – amennyiben a hatósági szerződés megkötésének időpontjáig a projekt megvalósult, úgy a hatósági szerződés hatálybalépését – követő 30. nap, de legkésőbb [teljes dátum] napjáig a támogatott teljes beruházással elszámol.
- e) Kedvezményezett a támogatást a pályázathoz csatolt költségvetéssel és a jelen hatósági szerződéssel összhangban álló, a Kedvezményezett mint egyéni vállalkozó / mezőgazdasági őstermelőként / alapítással érintett gazdasági társaság / csatlakozással érintett gazdasági társaság (adószáma:) nevére és címére szóló és a pályázat benyújtását követően teljesített kifizetéseket igazoló költség számlák eredeti példányai csatolásával, a kifizetéseket igazoló költség számlák alapján, illetve fizetési határidős számla esetén a saját forrás aránya megfizetésének igazolását követően veheti igénybe. (Ha a Kedvezményezett gazdasági társaságot alapít, illetve ahhoz csatlakozik, a bizonylatokon a társaság nevét és telephelyét kell feltüntetni. Gazdasági társasághoz történő csatlakozás esetén az elszámolásra benyújtandó bizonylatot a társaság ügyvezetéséért felelős személynek cégszerűen le kell igazolnia, hogy a vásárlás a támogatott önfoglalkoztatás terhére történt a Kedvezményezett nevére és a hatósági szerződés számára történő hivatkozással, vagy a Kedvezményezettnek hitelt érdemlően igazolnia kell, hogy a pénzügyi bizonylaton szereplő vételár összegét a társaság részére tagi hitelként már a bizonylat kiállítását megelőzően folyósította.)

- f) Kedvezményezett a folyósításra vonatkozó igényét a Támogató részére nyújtja be – a jelen hatósági szerződés 2. számú mellékletét képező számlaösszesítővel, valamint részbeszámolóval/ beszámolóval –, aki a teljesítést igazolja, majd a támogatás összegét a Támogató részéről történő utalványozás alapján a Magyar Államkincstár folyósítja.
Csak a pályázatban előzetesen szereplő és a hatósági szerződés 1. számú mellékletével összhangban álló számlákat lehet az elszámolás alapjaként figyelembe venni.
- g) A számlákon Kedvezményezettnek aláírásával kell igazolnia a vásárolt termék átvételét, használatbavételét, illetve a szolgáltatás igénybevételét.
Csatolni kell a pénzügyi teljesítést igazoló bizonylatokat [az eredeti számlák mellé csatolni kell a kifizetéseket igazoló banki átutalás bizonylatait, illetőleg készpénzkifizetés esetén a készpénz átadásáról szóló, bizonyító erejű iratok másolatát (pl. pénztári bizonylatok másolatát)], a vállalkozói szerződéseket, a megrendeléseket, valamint a támogatási összeg igénybevételére bejelentett személy(ek) által aláírt rendelkező levelet, illetve fizetési határidős számla esetén a saját forrás arányának megfizetését kell igazolni.
- h) Kedvezményezett a megítélt támogatást – a záró pénzügyi elszámolás vagy az azt megelőző részelszámolás(ok) keretében – a pályázathoz csatolt költségvetéssel és a jelen szerződéssel összhangban álló, a pályázat benyújtását követően teljesített kifizetéseket igazoló költség számlák eredeti példányainak bemutatásával (a támogatás folyósítása befogadott és hitelesített számlamásolatok alapján történik, az eredeti számlákat az elszámoláskor be kell nyújtani, és felülbélyegzést követően vissza kell adni a Kedvezményezettnek) és a jelen szerződés 2. számú. mellékletét képező összesítő lista benyújtásával a hatósági szerződésben rögzített ütemezésben veheti igénybe. Az összesítő listát a benyújtandó dokumentumokról minden egyes utalási kérelemhez mellékelni kell.
- i) A 100.000,- Ft-ot, azaz egyszázezer forintot meghaladó egyedi értékű eszközök/árak/szolgáltatások beszerzésére irányuló vásárlás esetén kötelező az írásban elküldött és visszaigazolt megrendelők megléte.
- j) Támogató az elszámolás céljából benyújtott számlákon a számlára eső támogatási összeg elutalását a számla eredeti példányán aláírásával és bélyegzőjével igazolja.
- k) Külföldi szállítók esetében a Kedvezményezett köteles saját költségének terhére a benyújtott számlákat, a számlákhoz kapcsolódó dokumentumokat hitelesen magyar nyelvre fordíttatni.
- l) Kedvezményezett a beruházás befejezésétől számított 30 napon belül a Támogató részére megküldi a befejezett beruházásra vonatkozó üzembe helyezési dokumentációt, az állományba vételi bizonylatokat és az állóeszköz-nyilvántartó lapok másolatát.

III. A támogatás fedezetére vonatkozó szabályok

1.) Szerződő Felek megállapodnak, hogy Kedvezményezett e hatósági szerződésből adódó kötelezettségei teljesítésének biztosítékául a jelen hatósági szerződés mellékletei szerinti a(z) Pénzügyintézet által a támogatási összeg 120%-ának erejéig kibocsátott feltétel nélküli és visszavonhatatlan garancia, vagy

a(z) Biztosító által a támogatási összeg 120%-ának erejéig a biztosítási szerződés alapján vállalt feltétel nélküli és visszavonhatatlan készfizető kezesi kötelezvény, vagy

a(z) (ingatlan megnevezése, címe, helyrajzi száma) ingatlanra vonatkozóan a Szerződő Felek között létrejött, a támogatás összegének 150%-a erejéig megkötött jelzálogszerződés, vagy készfizető kezesi szerződés a támogatási összeg 100%-a erejéig szolgál.

2.) A biztosítékot Kedvezményezettnek legkésőbb az első pénzügyi elszámolás benyújtásáig kell rendelkezésre bocsátania, amelyre a jelen hatósági szerződés aláírásával a Kedvezményezett kötelezettséget vállal.

- 3.) Az ingatlanra vonatkozó jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére vonatkozó kérelmet a Támogató készíti el. A költségek a Kedvezményezettet terhelik.
- 4.) A Kedvezményezett köteles a fedezetként felajánlott ingatlant/ingóságokat biztosítani, és a biztosítás kedvezményezettjének – káresemény bekövetkezés esetére – a Támogatót megjelölni. A kedvezményezetti jogosultságot tartalmazó biztosítási kötvényt a jelzálogszerződés aláírását követő 8 napon belül a Kedvezményezett köteles megküldeni a Támogatónak.
- 5.) A Kedvezményezett tudomásul veszi, hogy amennyiben a támogatást a Támogató érdekkörében felmerült okból jogalap nélkül vette fel, akkor azt a felróhatóság, illetve kötelezettségszegés vizsgálata nélkül, az erre irányuló felszólítást követően – az abban megjelölt határidőben – köteles a Nemzeti Foglalkoztatási Alap foglalkoztatási alaprészt számlájára visszafizetni.
- 6.) Kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a jelen hatósági szerződés megkötésének feltétele az azonnali beszédési megbízásra felhatalmazó levelének valamennyi számlavezető pénzügyi intézete által záradékolt és visszaigazolt példány/példányainak a pénzügyi fedezethiány miatt nem teljesíthető fizetési megbízás esetére a követelés legfeljebb 35 napra való sorba állítására vonatkozó rendelkezéssel együtt történő átadása Támogató részére. A felhatalmazói nyilatkozat mindaddig hatályos és érvényes, ameddig annak visszavonásáról a Kedvezményezett és a Támogató együttesen, cégszerűen aláírt jognyilatkozattal nem rendelkezik. A támogatás folyósításának feltétele az azonnali beszédési megbízás becsatolása. A Támogató dönthet úgy, hogy a támogatási idő vége vagy – amennyiben van – a foglalkoztatási idő lejáratától számított 90–120. napban határozza meg a felhatalmazói nyilatkozat érvényességének végét.

IV. A Kedvezményezett kötelezettségei

- 1.) A Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy önmaga foglalkoztatását a jelen hatósági szerződés aláírásának napjától – a Kedvezményezett által vállalt – 3 évig (legalább napjáiig) kizárólag egyéni vállalkozóként / mezőgazdasági őstermelőként / gazdasági társaság tagjaként személyes közreműködési kötelezettsége alapján (amely nem valósulhat meg munkaviszonyban, illetve megbízási jogviszonyban, kivéve egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság esetében, ahol az egyedüli tag által ellátandó ügyvezetői tevékenység megbízási szerződéses jogviszonyban is ellátható) vállalkozói jogviszony keretében biztosítja (önfoglalkoztatási kötelezettség). Az előzőekben megjelölt vállalkozói jogviszonyon kívül a Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy az Ftt. 58. §. (5) bekezdés a) pontjában meghatározott munkaviszonyt az önfoglalkoztatási kötelezettség időtartama alatt sem a saját vállalkozásában, sem pedig más munkáltatónál nem létesíthet (a munkaviszonyba beleértve az egyszerűsített foglalkoztatás keretében történő munkavégzést is).
- 2.) Kedvezményezett vállalja, hogy összefoglaló jelentést készít a vállalkozásról a beruházás befejezését követő 30 napon belül, és azt a Támogató részére legkésőbb [teljes dátum] napjáiig megküldi.
- 3.) A Kedvezményezett vállalja, hogy a szerződéses jogviszony fennállása alatt (önfoglalkoztatási kötelezettség időtartama alatt) minden év január 31. napjáiig beszámolót készít Támogató által meghatározott tartalommal, és azt a Támogató részére megküldi.
- 4.) A Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy a hatósági szerződés megkötésének feltételeként meghatározott nyilatkozatokban vállalt kötelezettségeinek eleget tesz.

5.) Mezőgazdasági őstermelői tevékenység támogatása esetén a hatósági szerződés kiegészül az alábbi kikötéssel: Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy az önfoglalkoztatási kötelezettség időtartama alatt az őstermelői tevékenységből származó időarányos árbevétele meghaladja a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényben (Szja. tv.) meghatározott, jövedelem szempontjából is figyelembe veendő összeghatárt.

6.) Kedvezményezett kötelezi magát, hogy a jelen hatósági szerződés hatálya alatt együttműködik a Támogatóval, illetve annak megbízottjával, amelynek keretében:

- a) Haladéktalanul írásban közli a Támogatóval, amennyiben a hatósági szerződés aláírásától számított három hónapon belül a hatósági szerződés teljesítése a Kedvezményezettnek felróható okból nem kezdődik meg, illetve a Kedvezményezett a támogatás igénybevételét nem kezdeményezi, és késedelmét ezen idő alatt írásban sem menti ki.
- b) A jelen hatósági szerződés alapján igénybe vett támogatással létrehozott vagyont saját leltárában elkülönítetten tartja nyilván és kezeli, és csak a Támogató az Ft. 41/A. § (2) bekezdése szerinti, a jogutód kérelmére meghozott, végzésbe foglalt előzetes jóváhagyásával a kötelezettségek más által történő átvállalásával idegenítheti el, adhatja bérbe, terhelheti meg vagy apportálhatja. Elidegenítés esetén Kedvezményezettnek a bevételből a támogatás arányának megfelelő, de legalább a támogatással azonos összeget 8 napon belül vissza kell fizetnie. A Támogató előzetes jóváhagyása nélküli elidegenítés, bérbeadás vagy apportálás esetén az elidegenítés, bérbeadás, apportálás napjával a Kedvezményezett szerződésszegést követ el, és a Kedvezményezettet a jelen szerződés VI. pontjában részletezettek szerinti visszafizetési kötelezettség terheli.
- c) Haladéktalanul köteles jelenteni a Támogató részére, ha a beruházás/a támogatott program megvalósítása meghiúsul, vagy megvalósítása tartós akadályba ütközik, továbbá ha a szerződésben részletezett ütemezéshez képest késedelmet szenved.
- d) Kedvezményezettnek az adólevonási jogában bekövetkezett változást a Támogatónak haladéktalanul írásban bejelenti.
- e) A jelen hatósági szerződésben foglalt kötelezettségek fennállásáig a Támogatót előzetesen tájékoztatja minden, a cég formáját, működését érintő fontos változásról (szétválás, egyesülés, összevonás, szünetelés, megszűnés, tulajdonosváltozás).

7.) Kedvezményezett tudomásul veszi, illetve hozzájárulását adja ahhoz, hogy az adólevonási kötelezettségében bekövetkező olyan változás esetén, amelynek következtében általános forgalmi adó levonási joga keletkezik, a változás és annak Támogató felé történő bejelentése közötti időszakban a támogatás áfával növelt összegéből az áfatartalmat Támogató a további támogatásából levonja, illetőleg ezt az összeget visszafizettesse.

V. A támogatás rendeltetésszerű felhasználásának ellenőrzése

1. Kedvezményezett a szerződéses kötelezettség teljesítésének ellenőrizhetősége érdekében vállalja, hogy:
 - a) a támogatás felhasználásáról, a támogatásból beszerzett tárgyi eszközökről az ellenőrzés lehetőségét biztosító elkülönített nyilvántartást vezet,
 - b) a jelen hatósági szerződés IV/1. pontjában szereplő kötelezettség (önfoglalkoztatási kötelezettség) időpontját követő 30 napon belül záró beszámolót készít, amelyben tájékoztatást ad valamennyi vállalt kötelezettségének teljesítéséről, és azt a Támogatónak megküldi,
 - c) Támogató által elvégzendő monitoringtevékenységhez az igényelt segítséget biztosítja, tudomásul veszi, hogy a Támogató a kötelezettségvállalással (önfoglalkoztatási kötelezettség) érintett időszak lejárta után egy éven belül is vizsgálhatja a támogatás hatékonyságát, ehhez a Támogatót a szükséges adatokat szolgáltatja.

2. Kedvezményezett kötelezi magát arra, hogy a Támogató, továbbá az általuk megbízott személyek, szervezetek, az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei, az Állami Számvevőszék, a Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, a kincstár, és az európai uniós támogatásokkal kapcsolatban az irányító hatóságok, a kifizető, az igazoló és az ellenőrzési hatóság részére a pénzeszközök felhasználására vonatkozó ellenőrzési jogosultságot biztosítja.

3. Kedvezményezett vállalja, hogy az állami pénzeszközök felhasználásának nyilvánosságára tekintettel, a pályázat keretében nyújtott, jelen hatósági szerződéssel érintett támogatás felhasználásával kapcsolatos tájékoztatást az előző pontban szereplő személyek, szervezetek részére üzleti titok címén nem tagadja meg.

4. Kedvezményezett vállalja, hogy a hatósági szerződés lényeges tartalmáról a tájékoztatást üzleti titok címén nem tagadja meg, de az Ft. 43. §-ában foglaltaknak megfelelően kérheti az iratbetekintési jog korlátozását.

VI. A szerződésszegés és jogkövetkezményei

1. Kedvezményezett tudomásul veszi, hogy a jelen hatósági szerződés korábbi pontjaiba ütköző magatartáson túl szerződésszegésnek minősül, ha:

- a) a hatósági szerződés megkötésének feltételeként meghatározott nyilatkozatokban vállalt kötelezettségeit megszegi, vagy
- b) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 97. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike bekövetkezik,
- c) Amennyiben előleg megállapítására is sor kerül, akkor a hatósági szerződés kiegészül az alábbi kikötéssel: előleg megállapítása és utalása esetén a megjelölt határidőig a számlákat nem csatolja be (az előleg összegével nem számol el),
- d) a támogatásból beszerzett eszközöket Támogató a jelen hatósági szerződésben foglaltak szerinti hozzájárulása nélkül elidegeníti, bérbe adja vagy apportálja,
- e) a támogatás eredményeként létrehozott kapacitásokat nem működteti,
- f) a pályázatában vállalt tevékenységet (..... TEÁOR'08) az önfoglalkoztatási kötelezettség időtartama alatt nem folytatja,
- g) a pályázatában vállalt tevékenységet (..... TEÁOR'08) legkésőbb a beruházás befejezésekor (legkésőbb [teljes dátum] napjáig) nem kezdi meg,
- h) a támogatást nem rendeltetésszerűen használja fel.

A Támogató a felvett támogatást teljesítésarányosan követeli vissza, a kötelezettségszegés időpontjától (de legkorábban a támogatás igénybevételének napjától) a visszakövetelésről rendelkező határozat meghozatalának napjáig az Ávr. és az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény 119. § (6) bekezdése szerint kiszámított késedelmi pótlékkal növelt összegben, különösen, ha a jelen hatósági szerződésben meghatározott fenntartási időszak alatt vállalkozói tevékenységét nem folytatja.

2. A Kedvezményezett szerződésszegése esetén a Támogató a támogatás további folyósítását megszünteti, és intézkedik a támogatás visszakövetelése iránt.

A támogatást a kötelezettségszegés napjától a visszakövetelésről rendelkező határozat meghozatalának napjáig az Ávr. és az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi

CLIII. törvény 119. § (6) bekezdése szerint kiszámított késedelmi pótlékkal növelt összegben kell visszafizetni a közléstől számított, a határozatban megállapított visszafizetési határidőn belül a Támogató számú Nemzeti Foglalkoztatási Alap lebonyolítási számlájára.

Amennyiben a kötelezett visszafizetési kötelezettségnek a visszakövetelésről rendelkező határozatban megjelölt határidőig nem tesz eleget, e határidő elmulasztásának napjától a befizetés napjáig a támogatás összegének alapulvételével kiszámított késedelmi pótlékot is köteles fizetni.

3. Ha a hatósági szerződésben foglaltakat a Támogató nem teljesíti, a Kedvezményezett a teljesítésre irányuló felhívás eredménytelensége esetén – a szerződésszegés tudomására jutásától számított harminc napon belül – az alperes lakóhelye/székhelye szerint illetékes törvényszék közigazgatási kollégiumához fordulhat.

4. Támogató a támogatás visszakövetelése esetén a visszakövetelt támogatási összeg és a pótlékok megfizetésére irányuló követelését azonnali beszédési megbízásra vonatkozó felhatalmazói nyilatkozat útján érvényesíti.

VII. A szerződés egyéb rendelkezései

1. A támogatási ügy szempontjából jelentős új tény felmerülése, továbbá a szerződéskötéskor fennálló körülmények lényeges megváltozása esetén a Kedvezményezett, vagy a Támogató kezdeményezésére, a támogatási cél sérelme nélkül, a jelen hatósági szerződés az Ákr. 93. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, közös megegyezéssel módosítható.

Ha a módosításhoz a másik fél nem járul hozzá, vagy a Szerződő Felek között vita van a módosítás törvényi feltételei tekintetében, a felperes belföldi lakóhelye/székhelye, ennek hiányában a közigazgatási szerv székhelye szerint illetékes törvényszék közigazgatási kollégiumától kérhető a szerződés módosítása.

2. Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jelen hatósági szerződésből fakadó jogvitákat közvetlen tárgyalás és egyeztetés útján, peren kívül kísérik meg rendezni. Ennek eredménytelensége esetén a felperes belföldi lakóhelye/székhelye, ennek hiányában a közigazgatási szerv székhelye szerint illetékes törvényszék közigazgatási kollégiumának kizárólagos illetékességét kötik ki.

3. A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben az Ákr., az Ávr., a MüM Rendelet, valamint a Ptk. rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni.

4. A mellékletek és a pályázat a jelen hatósági szerződés elválaszthatatlan részét képezik.

Szerződő Felek a számozott oldalból, illetve fejezetből és összesen pontból álló, 4 db – egymással szó szerint megegyező – eredeti példányban készült jelen hatósági szerződést figyelmesen elolvasták, az abban foglaltakat megértették, és azt mint szerződéses akaratukkal mindenben egyezőt cégszerűen aláírták.

Jelen hatósági szerződés az aláírásának napján lép hatályba.

Mellékletek:

1. a támogatás keretében beszerezett vagy beszerezni kívánt eszközök/építési tevékenység listája,
2. a fedezetre vonatkozó irat,
3. kimutatás a vállalkozás indítását elősegítő támogatás utalásához benyújtott számlákról,
4. a vállalkozás megkezdését igazoló dokumentum.

Település neve, [teljes dátum].....

Kedvezményezett

Támogató

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉS
amely létrejött egyrészről mint önkormányzat:

..... **Önkormányzata**

Székhely:

KSH-szám:

Adószám:

Bankszámlaszám:

Képviseli: polgármester

(továbbiakban: *Önkormányzat*),

másrészről az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 30/A.§ (1) és (3) bekezdése szerint mint a cél megvalósítója:

NIF Zrt.

Székhely:

KSH-szám:

Adószám:

Bankszámlaszám:

Képviseli:

.....

(továbbiakban: *Cél megvalósítója*)

harmadrészről mint a költségek viselője:

Uvaterv Zrt.

Székhely:

Levélcím:

KSH-szám:

Adószám:

Bankszámlaszám:

a. Képviseli:

(továbbiakban: *Költségviselő*)

negyedrésztől mint tervező:

A.D.U. Építész Iroda Kft.

Székhely:

KSH-szám:

Adószám:

Bankszámlaszám:

Képviseli:

(továbbiakban: *Tervező*)

között (továbbiakban együttesen: *Felek*) Önkormányzata Képviselő-testületének a vasútvonalszakasz fejlesztéséhez szükséges Telepítési tanulmányterv elfogadásáról szóló határozata szerinti felhatalmazás alapján, alulírott helyen és napon, az alábbi feltételekkel:

Előzmények:

A Cél megvalósítója a vasútvonalszakasz fejlesztésének előkészítését végzi, melynek során közbeszerzési eljárással kiválasztotta az Uvaterv Zrt.-t, a vonalszakasz engedélyezési, kiviteli, illetve tenderterv szintű vasútépítési és kapcsolódó egyéb szakági terveinek elkészítésére. Amennyiben a tervezett fejlesztés nem vasút céljára használható közlekedési területeket is igénybe venne, a fejlesztéshez kapcsolódóan szükséges a településrendezési eszközök módosítása is.

A tervekészítés feltárta, hogy település területén is szükséges módosítani a település hatályos helyi építési szabályzatát (a továbbiakban: településrendezési eszközök), melyhez a döntés-előkészítő Településfejlesztési tanulmánytervet az A.D.U. Építész Iroda Kft. elkészítette. A tanulmányterv alapján Önkormányzata Képviselő-testülete önkormányzati határozatával a fejlesztési elképzelést támogatta, és egyúttal a kerület településrendezési eszközeinek módosítása megindításáról szóló döntést elfogadta.

I. A SZERZŐDÉS CÉLJA:

1. Az Önkormányzat az Étv. 30/A. § (1) bekezdése szerint az egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést köt a Cél megvalósítójával.
2. A szerződés alapját a KT. határozat és a jelen szerződés mellékletében lévő, Költségviselő költségén elkészített Telepítési tanulmányterv képezi. Felek megállapodnak abban, hogy a Költségviselő saját költségén finanszírozza a KT. határozatban elfogadott Telepítési tanulmányterv szerinti program alapján a településrendezési eszközök kidolgozását, a településrendezési terv módosítását.

II. A SZERZŐDÉS TÁRGYA:

A Cél megvalósítójának kezdeményezésére, a mellékletben szereplő tanulmánytervben lehatárolt területre, a hatályos településrendezési eszközöknek az Előzmények pontban leírt fejlesztést lehetővé tévő módosítása és az ehhez szükséges tervdokumentáció elkészítése és a településrendezési terv módosítása.

Jelen szerződés elválaszthatatlan mellékletét képezik az alábbi dokumentumok:

- a) Önkormányzata Képviselő-testülete a vasútvonalszakasz fejlesztéséhez szükséges, Önkormányzatát érintő településrendezési eszköz módosításának előkészítéséről szóló KT. határozata;
- b) Telepítési tanulmányterv (*Tanulmányterv*, szaktervező: A.D.U. Építész Iroda Kft.);
- c) érintett ingatlanok listája.

III. A FELEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI:**1. Az Önkormányzat kötelezettségei:**

1.1..... Önkormányzata Képviselő-testülete számú határozattal településfejlesztési döntésként elfogadta a jelen szerződés alapját képező, jelen szerződés mellékletében lévő

Tanulmánytervet. Az Önkormányzat vállalja, hogy a jelen szerződés aláírását követő 15 napon belül elindítja a településrendezési eljárást.

1.2. Az Önkormányzat köteles a szerződés hatálybalépését követő 15 napon belül az alábbi tervezési alapadatoknak minősített dokumentumokat a Tervezőnek átadni:

- digitális térkép;

- a tervezési területen belül lévő önkormányzati tulajdonú területek listája.

Az Önkormányzat vállalja, hogy a jelen szerződés mellékletét képező Tanulmánytervben lehatárolt területre lefolytatja a jogszabályok szerint a településrendezési eljárást.

1.3. Az Önkormányzat vállalja, hogy a jogszabályok szerinti településrendezési eljárás lezárását követően elfogadásra javasoló állami főépítési záróvélemény esetén a településrendezési eszközök módosításának tervezetét a képviselő-testület soron következő ülésén megtárgyalja.

1.4. Az Önkormányzat vállalja, hogy amennyiben a településrendezési eszközök módosításának tervezetét a képviselő-testület nem fogadja el, azt ismételten megtárgyalja.

2. A Cél megvalósítójának kötelezettségei:

A Cél megvalósítója tudomásul veszi, hogy a jelen Településrendezési Szerződés megkötésével az Önkormányzat nem vállal kötelezettséget arra, hogy a településrendezési eszközök módosítása által érintett magántulajdonú ingatlant annak tulajdonosa a Cél megvalósítója részére értékesíti. Ha a Cél megvalósítója eláll a településrendezési eszköz módosítása során rögzített szabályozás végrehajtásától, akkor az adott szabályozás törlésére irányuló ismételt tervmódosítás költségeit a Cél megvalósítója viseli.

A Cél megvalósítója vállalja, hogy a vasútvonalszakasz korszerűsítésére vonatkozó, a Cél megvalósítója által készített terveknek megfelelően, a településrendezési szerződéssel érintett területekre vonatkozóan a településrendezési tervekben foglalt célok és azok rendeltetésének megfelelő működéséhez szükséges összes létesítményt kiépíti (például utak, járdák, közvilágítás, vízvezetés, közműkiváltások stb.).

3. A Költségviselő kötelezettségei:

3.1. A Költségviselő kötelezettséget vállal arra, hogy a településrendezési eszközök módosításának a jogszabályok szerinti településrendezési eljárás jogszabályi kereteinek és a jelen szerződés által meghatározottaknak megfelelő, képviselő-testületi előterjesztésre alkalmas formában történő kidolgozását saját költségére finanszírozza a Felek által egyeztetett program és szakmai tartalom alapján. A Költségviselő, mivel a településrendezési eszközök módosítása nem a település egészére vonatkozik, csak az Előzményekben pontban említett projekttel összefüggő módosításokat finanszírozza a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 16. § (6) bekezdésére tekintettel. Az esetlegesen nem átvezetett, a jelen szerződés tárgyát nem érintő időközi módosításokat és a nem megfelelően kiszabályozott területek rendezését a Költségviselő nem finanszírozza.

3.2. A Költségviselő kötelezettséget vállal arra, hogy a településrendezési eszközök módosítását szakmailag megalapozó tervdokumentáció elkészítésének érdekében az Étv. 16. §-a szerinti településrendezési jogosultságú munkatárssal rendelkező tervező céget, a jelen szerződésben megjelölt Tervezőt veszi igénybe. Vállalja, hogy a Tervezővel a jelen szerződéshez kapcsolódó tervezői feladatok elvégzésére irányuló megállapodásában (vagy egyéb jogviszonyában) a tervezői kötelezettségeket és feladatokat a jelen szerződéssel összhangban határozza meg.

4. A Tervező kötelezettségei:

4.1. A Tervező biztosítja, hogy a tervet készítő felelős településtervezője a jogszabályok és a jelen szerződés szerint a településrendezési eljárásban részt vegyen.

4.2. A Tervező vállalja, hogy a tervdokumentációt az Önkormányzat és a Cél megvalósítója összehangolt szakmai elképzeléseinek, instrukcióinak megfelelően készíti el.

4.3. A Tervező vállalja, hogy a településrendezési eljárásban részt vesz, az eljárás során együttműködik az államigazgatási, önkormányzati, társadalmi és egyéb érintett szervekkel, szervezetekkel és személyekkel. Az eljárás során a jogszabályok szerinti valamennyi, a jelen szerződésben meghatározott feladat által indokolt egyeztetésen, döntéshozatali és egyéb fórumokon részt vesz (képviselő-testület, bizottságok, tervtanács, lakossági fórumok, egyeztető tárgyalás stb.).

5. A településrendezési eljárás során a Felek jogai és kötelezettségei:

Mivel a tervezés kiemelt társadalmi cél érdekében központi költségvetési forrásból finanszírozott, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy tárgyát képező építési beruházás megvalósítása miatt indokolt, a településrendezési eszköz egyeztetése tárgyalásos eljárás szerint történik. A Felek vállalják, hogy a településrendezési eljárás során fokozottan együttműködnek, a tervezés során folyamatosan egyeztetnek. Ennek keretében az együttműködési kötelezettségük különösen az alábbiakra terjed ki:

5.1. Az Önkormányzat és a Tervező a településrendezési eljárás lefolytatása során a jogszabályokban előírt határidők betartására fokozott figyelmet fordít. Az eljárás során szükséges azon intézkedéseket, melyekre jogszabály vagy a jelen szerződés konkrét határidőt nem állapít meg (pl. határozat- ill. rendelettervezetek képviselő-testület/bizottságok elé terjesztése stb.) az Önkormányzat észszerű határidőn belül, de legkésőbb 30 napon belül megteszi.

5.2. A Tervező gondoskodik az eljáráshoz kapcsolódó településtervezői és a társszakági feladatokat ellátó, megfelelő tervezői jogosultsággal rendelkező személyekről.

Az Önkormányzat megbízottja a tervezést figyelemmel kíséri, a továbbtervezés szempontjából lényeges kérdésekben állást foglal, vagy annak a tárgyban döntéshozatalra jogosult önkormányzati szervhez való előterjesztéséről gondoskodik.

A Költségviselő biztosítja a Tervező folyamatos munkavégzési feltételeit.

5.3. A Tervező vállalja, hogy a jogszabályok szerinti partnerségi egyeztetés során tett javaslatok, észrevételek figyelembevételével elkészíti, és az V. 2. pont szerint Költségviselővel megkötendő szerződés alapján az Önkormányzatnak átadja a jogszabályok szerinti (végső szakmai véleményezési szakasz) eljárásra alkalmas tervdokumentációt a jogszabályok szerinti tartalommal.

Az Önkormányzat vállalja, hogy a tervdokumentáció átvételét követő 15 napon belül megvizsgálja, ellenőrzi, szakmai vagy egyéb szempontú észrevételét előbbi határidőn belül, írásban közli a Tervezővel.

A Tervező az elfogadott észrevételek alapján a tervdokumentációt a műszakilag szükséges időn (de legfeljebb 30 napon) belül kiegészíti, módosítja.

5.4. A Tervező vállalja, hogy a jogszabályok szerinti partnerségi egyeztetés során a jogosultak által tett és az Önkormányzat által elfogadott vélemények alapján, illetve az egyeztető tárgyalás eredményeképpen szükséges változtatásokat a tervdokumentáción elvégzi.

5.5. Az Önkormányzat vállalja, hogy az településrendezési eszközök módosításának egyeztetési eljárásának lezárását követően az állami főépítész támogató záróvéleménye esetén a településrendezési eszközök módosításának tervezetét Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalja.

5.6. A Felek kötelesek egymást minden olyan körülményről tájékoztatni, amely a jelen szerződés teljesítését befolyásolná vagy veszélyeztetné.

5.7. Az együttműködés alapvető, de nem kizárólagos formája a Felek képviselői útján valósul meg. Szerződő felek joghatályos írásbeli közlésnek fogadják el a szerződés teljesítésével kapcsolatos észrevételeik egymás részére írásban, faxon, telefonon, illetve e-mail útján történő közlését. A telefonon történő közlést a közlő félnek haladéktalanul írásban is meg kell küldenie a másik fél részére. A fax vagy e-mail útján történő közlést a kézhezvételt követően a másik félnek haladéktalanul írásban (faxon vagy e-mailben) is vissza kell igazolnia.

5.8. A Felek tudomásul veszik, hogy a településrendezési eljárás során – annak bármely szakaszában – a véleményezésre jogosultak részéről felmerülő, jogszabállyal alátámasztott észrevétel esetén a településrendezési tervdokumentációt annak megfelelően módosítani kell. Egyéb, a városfejlesztési szempontból releváns körülményt vagy a nyilvánossági szakaszban az érintettek részéről érkező bármely észrevételt, kifogást a tervező megvizsgál, és amennyiben lehetséges, a tervbe beépíti. Amennyiben a jelen pont szerinti bármely okból a településrendezési eszközök változtatására lenne szükség, illetve ennek okán ismételt véleményeztetési kötelezettség állna fenn, azt jelen szerződés keretében kell elvégezni.

5.9. Felek rögzítik, hogy a településrendezési eszközök módosítása a jelen szerződésben foglaltak alapján a képviselő-testületi előterjesztésre alkalmas formában történő kidolgozásának minden díját és költségét, valamint az ehhez szükséges felmerülő valamennyi járulékos költséget a Költségviselő finanszírozza, aki kijelenti, hogy Önkormányzattal szemben díj-, illetve költségigényt semmilyen esetben sem támaszt.

IV. A SZERZŐDÉS IDŐTARTAMA:

Jelen szerződés mind a négy fél általi aláírását követően, az utolsóként aláíró fél aláírásának napján lép hatályba, és a tárgyat képező településrendezési eszközök módosításának hatálybalépéséig terjedő, határozott időtartamra jön létre.

V. A TERVEZÉSI FELADATRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK:

1. A Tervező vállalja, hogy a településrendezési tervdokumentációt a mindenkor hatályban lévő, tervezésre vonatkozó előírások figyelembevételével, a megoldás módját speciálisan szabályzó előírásoknak megfelelően készíti el.

2. Felek megállapodnak abban, hogy a Tervező a tervdokumentáció elkészítésére irányuló feladatait a Költségviselő és közte (mint Tervező) között megkötendő szerződésben rögzítendő időszak alatt végzi el, figyelemmel arra a tényre, hogy a településrendezési eszköz végső elfogadásának határideje a [teljes dátum]-i képviselő-testületi ülés. Ezen időtartam kizárólag a tervezésre rendelkezésre álló időt jelenti.

A végső elfogadási határidő miatt az Állami Főépítésznek küldendő egyeztetett, véglegesített egyeztetési dokumentáció elkészítésének és Önkormányzat részére történő átadásának végső határideje [teljes dátum].

3. Településrendezési eszközök vizsgálati, alátámasztó és jóváhagyandó munkarészei:

A dokumentálás módja:

A rajzi és szöveges munkarészeket úgy kell elkészíteni, hogy digitális formában is dokumentálható legyen, valamint a Mapinfo program 5.0 verziójával kompatibilis .tab és .wor, ill. .doc formátumú

legyen. Az előzetes egyeztetési anyagok rajzi munkarészeinek – a megrendelő számítógépén megnyitható – digitális elérhetőségét a munka folyamán folyamatosan biztosítani kell.

Amennyiben a településrendezési eljáráshoz további példányok szükségesek, akkor azt a Tervező az Önkormányzatnak térítésmentesen biztosítja.

4. A tervdokumentáció átadása:

4.1. A Tervező a V. pont 3. alpontja szerinti dokumentumokat (papíralapon és elektronikus adathordozón) az ott meghatározott példányszámban személyes kézbesítés útján, átvételi elismervény ellenében Önkormányzat székhelyén átadja annak megbízottjának, majd az átvételi elismervény egy-egy másolati példányát eljuttatja a Cél megvalósítója és a Költségviselő képviselőjéhez.

4.2. Az átadás-átvételtől – azzal egyidejűleg – az Tervező és az Önkormányzat átadás-átvételi igazolást állít ki, melyben rögzíteni kell, hogy a dokumentáció hiánytalanul került átadásra.

4.3. Az Önkormányzat a hiányos dokumentáció átvételét megtagadhatja. Az Önkormányzat az átadás-átvételt követően a dokumentációt megvizsgálja, és 15 napon belül közli a Tervezővel az esetleges kifogásait, azok hiányában kiadja az elfogadó nyilatkozatot. Kifogás esetén Tervező köteles vállalni a terv átdolgozását az Önkormányzat által adott útmutatásnak megfelelően.

5. Szerzői jogi kérdések:

A Költségviselő vállalja, hogy az alábbi 5.1–5.5. pontok szerinti – a szerzői jogi kérdésekre vonatkozó – rendelkezéseket tartalmazó tervezői szerződést (III. pont 3.2. alpontja) köt a Tervezővel:

5.1. Felek rögzítik, hogy a tervdokumentációban megtestesülő szellemi alkotás Tervező tulajdona, ily módon a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) szerinti személyhez fűződő jogok a tervek létrejöttétől kezdve megilletik, azok a jelen szerződés megszűnését követően is mindenkire nézve kötelezőek.

5.2. A településrendezési tervek jóváhagyandó munkarészeinek szellemi alkotásnak minősülő részei vonatkozásában a Tervező – beleértve a településrendezési tervek jóváhagyásra kerülő tervlapjait is – az Önkormányzat részére bármiféle korlátozás nélküli, határozatlan idejű felhasználási jogot enged.

5.3. A jelen szerződés teljesítése során keletkezett, szerzői jogi oltalom alá eső művek felhasználására Önkormányzatnak kizárólagos joga nincs.

5.4. A jelen szerződés során keletkezett (az 5.5. alpont körébe nem eső), a szerzői jogi törvény védelme alá tartozó (beleértve elsősorban az alátámasztó munkarészek szellemi alkotásait) szellemi termékek vonatkozásában a Tervező az őt illető vagyoni jogok tekintetében nem kizárólagos, harmadik személynek át nem engedhető, korlátlan felhasználási módra szóló felhasználási jogot enged az Önkormányzatnak. Önkormányzat a felhasználás jogát azonban másra nem ruházhatja át, felhasználásra másnak engedélyt nem adhat.

5.5. A Tervező a jelen szerződés szerinti felhasználási engedély megadásáért, jogát ruházásért ellenértékre, szerzői jogdíjra az Önkormányzattal szemben nem tart igényt.

5.6. A Tervező kijelenti, hogy a jelen szerződés teljesítéséhez igénybe vett alvállalkozóktól megszerzi az alvállalkozói teljesítés során keletkezett szellemi termékekre vonatkozó szerzői vagyoni jogokat.

5.7. Tervező kifejezetten vállalja, hogy a szellemi termékekre vonatkozó szerzői vagyoni jogokat akként szerzi meg, hogy azokat – korlátozás nélkül – az Önkormányzatra átruházhassa. Tervező ezen kötelezettsége teljesítéséért szavatol.

VI. FELELŐSSÉGI RENDELKEZÉSEK:

1. A Cél megvalósítója és a Költségviselő tudomásul veszi, hogy az Önkormányzat nem vállal felelősséget a jogalkotással vagy a jogalkotás elmaradása miatt felmerült kárért (kártalanítás is csak abban az esetben jár, ha jogszabály kifejezetten ekként rendelkezik). Az Önkormányzat kizárólag a településrendezési eljárás meghatározott határidőn belüli megindítására vállal kötelezettséget.
2. Felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződés szerinti településrendezési eszközök – bármely okból történő – képviselő-testületi elutasítása, vagy nem a Tanulmánytervnek megfelelő elfogadása esetén a Cél megvalósítója, a Költségviselő, illetve a Tervező semmilyen típusú díj-, illetve költség-igény-megtérítéssel, kártérítéssel vagy egyéb követeléssel az Önkormányzattal szemben nem él.
3. Az Önkormányzat, a Költségviselő és a Tervező kijelentik, hogy a jelen szerződés végrehajtása során, az Étv. 30. § (1) és (3) bekezdései szerinti, esetleg keletkező károkért semmiféle kártérítési kötelezettséget nem vállalnak.
4. A Cél megvalósítója kijelenti, hogy a jelen szerződéssel meghatározott településrendezési eszköz módosításának végrehajtása során esetleg felmerülő kártérítési kötelezettségeket (beleértve a VI. pont 3. alpontja szerinti kártérítést is), valamint a fejlesztéssel érintett szükségszerű kisajátításból származó mindennemű költség viselését (különösen: térrajzok, ingatlan-nyilvántartási átvezetés költségei) vállalja.

VII. TITOKTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG:

1. A Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy az együttműködés során tudomásukra jutott minden adatot, információt üzleti titokként kezelnek, azt másra fel nem használják, harmadik személy részére hozzáférhetővé nem teszik. A titoktartási kötelezettség kiterjed a Felek alkalmazottaira és közreműködőire is.
2. A Felek rögzítik, hogy az Önkormányzat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) figyelembevételével tud titoktartási kötelezettséget vállalni, e törvény szerint közérdekű adatnak és közérdekből nyilvános adatnak minősülő adatokra vonatkozóan Önkormányzat titoktartási kötelezettséget nem vállal.
3. Felek rögzítik, hogy az Infotv. szerint a jelen szerződésre vonatkozó adatok közérdekű adatnak minősülnek, ezért Önkormányzatnak lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – erre irányuló igény alapján – bárki megismerhesse. Egyebekben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) foglaltak az irányadók.
4. Felek tudomásul veszik, hogy az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az Állami Számvevőszék ellenőrizheti az államháztartás alrendszereiből finanszírozott beszerzéseket és az államháztartás alrendszereihez tartozó vagyont érintő szerződéseket. Az ilyen jellegű, és más állami szervezet által végzett vizsgálatok során a Felek kötelesek közreműködni, részt venni a helyszíni szemléken, adatokat, bizonylatokat szolgáltatni a kért formában és határidőre.
5. Felek rögzítik, hogy a Felek adatkezelésére az Infotv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

VIII. FELMONDÁS:

1. Felek megállapodnak, hogy a jelen szerződést rendes felmondás útján egyik fél sem jogosult felmondani.
2. Bármelyik fél súlyos szerződésszegése esetén a sérelmet szenvedő fél azonnali hatállyal írásban, a felmondási indok megjelölésével felmondhatja a szerződést. Felek súlyos kötelezettségszegésnek minősítik különösen:
 - a) ha valamelyik fél vállalt feladatait neki felróható okból nem teljesíti, és azt a sérelmet szenvedő fél írásbeli felszólítására sem teljesíti, illetve határidős feladatait a kikötött határidőig, vagy ha jogszabály határidőt állapít meg, a jogszabály által meghatározott határidőig neki felróhatóan nem teljesíti,
 - b) ha valamelyik fél nem tesz eleget fokozott együttműködési kötelezettségének (különösen előzetesen egyeztetett időpontokban nem jelenik meg, a szerződés céljával ellentétesen jár el),
 - c) ha valamelyik fél a másik félnek – a jelen jogügylettel kapcsolatosan – szándékosan vagy súlyos gondatlansággal kárt okoz.

IX. EGYÉB RENDELKEZÉSEK:

1. Felek részéről kijelölt kapcsolattartók (megbízottak):

Önkormányzat részéről:

.....

Település,

Tel.:

E-mail:

Cél megvalósítója részéről:

.....

Település,

Tel.:

E-mail:

Költségviselő részéről:

.....

Település,

Tel.:

E-mail:

Tervező részéről:

.....

Település,

Tel.:

E-mail:

2. Jelen szerződés közös megegyezéssel, kizárólag írásban módosítható.

3. Felek a jelen szerződésből adódó vitás kérdéseiket megkísérlik egyeztetés útján rendezni.

4. Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk., az Étv., a Korm. rendelet és egyéb vonatkozó hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók.

5. Jelen szerződés 8, egymással egyező eredeti példányban készült, melyből 3-3 példány az Önkormányzatot és a Célmegvalósítót, 1-1 példány a Költségviselőt és a Tervezőt illeti.

6. Jelen szerződést Felek áttanulmányozást és értelmezést követően mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írták alá.

Település, [teljes dátum] napján Település, [teljes dátum] napján

.....

..... **Önkormányzata**

.....

Uvaterv Út-, Vasúttervező Zrt.

..... polgármester

.....

Pénzügyi ellenjegyző:

[teljes dátum]

Jogi ellenjegyző:

[teljes dátum]

Település, [teljes dátum] napján Település, [teljes dátum] napján

.....

.....

A.D.U. Építész Iroda Kft.

NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Jogi ellenjegyző:

[teljes dátum]

A Nemzeti Közszerológáti Egyetem kiadványa.

Kiadó:

Nemzeti Közszerológáti Egyetem
Közigerzgatási Továbbképzési Intézet
www.uni-nke.hu

Felelős kiadó:

Prof. Dr. Kis Norbert rektorhelyettes
Címe: 1083 Budapest, Üllői út 82.

Kiadói szerkesztő:

Dorogi Katalin

Tördelőszerkesztő:

Friebert Máté

ISBN 978-963-498-436-8